

NASZE

KATOWICE

NR 6 (214) | CZERWIEC 2026 | Bezpłatny informator miejski | katowice.eu | ISSN 1899-9530

GieKSa wraca do Europy!

To historyczny moment dla GKS-u Katowice. GieKSa zakończyła sezon 2025/2026 PKO BP Ekstraklasy na 5. miejscu, czym zapewniła sobie awans do europejskich pucharów. Drużyna trenera Rafała Góraka imponowała walecznością i konsekwencją, dzięki czemu osiągnęła jeden z największych sukcesów katowickiego futbolu ostatnich lat.

– To ogromny sukces klubu, zawodników, sztabu i kibiców. Katowice wracają do europejskiej piłki z podniesioną głową. Przed nami nowe wyzwania i wielkie emocje. Europa – nadchodzimy – powiedział prezydent Marcin Krupa.

Więcej – s. 24

Małe parki,
duża zmiana

3

Kolejne miejsca
na rowerowej
mapie

3

Nowe
wiadukty,
nowa kładka

9

Katowice
modernizują
tunel
pod rondem 11

Nowa Muzyka
rozbrzmi
w Strefie
Kultury 17

SMAKI, KTÓRE ŁĄCZĄ MIASTA I MIESZKAŃCÓW

Za nami VI Festiwal Miast Partnerskich „Łączy Nas Chleb”, który w weekend 23–24 maja odbył się w Parku Zadole w Katowicach. Tegoroczna edycja była poświęcona makaronom i kluskom, a wydarzenie ponownie połączyło smaki, kulturę i mieszkańców miast partnerskich. Wśród gości festiwalu znalazł się Robert Makłowicz, który podzielił się kilkoma refleksjami na temat kuchni śląskiej: – Gumiklyjzy są niezwykle ważne, zwłaszcza kiedy są odpowiednio gumy, bo nie ma nic gorszego niż rozgotowane kluski, które są zbyt miękkie. Dobra kluska śląska powinna być sprężysta – jak się nią lekko uderzy o stół czy o ziemię, to powinna podskoczyć, a nie się rozlecieć. Ja osobiście jeszcze bardziej od tych białych wolę czarne, czyli robione z surowych ziemniaków. Przemierzyłem wiele kilometrów, żeby spróbować tej legendarnej rolady z kluskami i modrą kapustą, ale to oczywiście nie znaczy, że nie cenię innych śląskich potraw. Na przykład ciapkapusta też jest świetna. W mojej karierze, również tej youtube’owej, przygotowaliśmy już wiele potraw ze Śląska, ale jako że *repetitio mater studiorum est*, pewne rzeczy warto przypominać i do nich wracać. Dla wszystkich szanownych Katowiczank i drogiego Katowiczana – niskie ukłony. ■

HANNA ŚMOLCZAK

GRZECORZ BARGIEŁA

Po zimowej przerwie katowickie palmy wróciły na Rynek, ponownie zapowiadając nadejście letniego sezonu w mieście. Grażyna, Ania, Kasia i Stasia tradycyjnie stanęły w rejonie Rawy, a w tym roku zyskały także jubileuszowe tabliczki z imionami. Egzotyczne drzewa od dekady są jednym z najbardziej charakterystycznych symboli wakacyjnych Katowic. ■

Katowice na rowerowym kursie

Katowice stawiają na rowery i rozwój infrastruktury dla jednośladow. Miejski Zarząd Ulic i Mostów ogłosił kolejne przetargi na budowę nowych odcinków dróg rowerowych w mieście. To jednak nie wszystko. Jednocześnie podpisano umowę na kompleksową modernizację prawie dziewięciokilometrowego fragmentu regionalnej trasy rowerowej nr 602.

Nowe inwestycje mają sprawić, że poruszanie się rowerem po Katowicach będzie jeszcze wygodniejsze i bezpieczniejsze. Chodzi nie tylko o budowę kolejnych odcinków tras, ale też o łączenie istniejącej sieci w spójny i bardziej intuicyjny system.

– Systematycznie rozbudowujemy infrastrukturę rowerową, dbając zarówno o nowe odcinki, jak i o modernizację istniejących tras. Naszym celem jest tworzenie spójnej, wygodnej i bezpiecznej sieci, która będzie realną alternatywą dla innych środków transportu. W latach 2015–2025 powstało w Katowicach prawie 40 km infrastruktury rowerowej. Cały czas pracujemy nad nowymi odcinkami dróg rowerowych – podkreśla Marcin Krupa, prezydent Katowic.

W kwietniu MZUiM ogłosił przetarg na budowę drogi dla rowerów wzdłuż ul. Sikorskiego – na odcinku od ul. Granicznej do ul. Paderewskiego (Os. Paderewskiego-Muchowiec). Inwestycja będzie realizowana w ramach budżetu

obywatelskiego. Finalnie powstanie droga dla rowerów wraz z opaską bezpieczeństwa oddzielającą ją od miejsc parkingowych. Przewidziano także budowę wyniesionego przejścia dla pieszych w rejonie urzędu skarbowego oraz wyniesionej tarczy skrzyżowania z ul. Paderewskiego. Dodatkowo zaplanowano korektę szerokości jezdni. Łączna długość nowej infrastruktury to ok. 320 m, a szacunkowy koszt – blisko 1,5 mln zł. Otwarcie ofert w postępowaniu przetargowym odbyło się w maju. Trwa ich analiza.

Toczy się również przetarg na kontynuację drogi rowerowej wzdłuż ul. Mieszka I oraz ul.

Tysiąclecia do Al. Bolesława Krzywoustego. To także zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego. Inwestycja obejmie budowę ok. 180-metrowego odcinka drogi dla rowerów, przebudowę istniejących ciągów pieszych oraz wykonanie oznakowania. Szacunkowa wartość prac to mniej więcej 400 tys. zł.

Równolegle odbywa się przebudowa regionalnej trasy rowerowej nr 602. W maju podpisano wartą 6,9 mln zł umowę na kolejny etap prac w formule „zaprojektuj i wybuduj”.

Zakres inwestycji obejmuje odcinek o długości blisko 9 km – od Ronda im. gen. Ziętka w kierunku planowanego przedłużenia velo-

strady nr 6 do granicy z Mysłowicami. Trasa przebiega m.in. wzdłuż Al. Roździeńskiego, ul. Bogucickiej, Bulwarów Rawy, ul. Murckowskiej, przez Dolinę Trzech Stawów oraz ulicami Gospodarczą, Erwina Sówki i Szopienicką.

Inwestycja zakłada przede wszystkim poprawę standardu istniejącej infrastruktury – w wielu miejscach kostkę brukową zastąpi nawierzchnia bitumiczna. Przewidziano także budowę nowych odcinków wydzielonych dróg dla rowerów, wykonanie przejazdów i śluz rowerowych, przebudowę kolidującego oświetlenia oraz nowe oznakowanie trasy.

– Regionalna trasa rowerowa nr 602 jest jedną z najważniejszych osi komunikacyjnych dla rowerzystów w Katowicach. Realizacja inwestycji pozwoli uporządkować infrastrukturę i dostosować ją do obecnych standardów, a przede wszystkim znacząco poprawi komfort codziennego użytkowania – mówi Piotr Handwerker, dyrektor MZUiM.

Katowice dysponują już siecią liczącą ponad 208 km, obejmującą drogi rowerowe, drogi dla pieszych i rowerów oraz trasy rekreacyjne prowadzące przez parki i tereny zielone.

W 2025 r. miejskie liczniki rowerowe odnotowały ponad milion przejazdów, co potwierdza, że mieszkańcy coraz chętniej korzystają z tej formy mobilności. ■

MM2

Małe parki, duża zmiana

Katowice przygotowują się do kolejnych zielonych inwestycji. Miasto ogłosiło przetargi na budowę 10 nowych parków kieszonkowych, które mają powstać jeszcze w tym roku. Nowe, niewielkie tereny zielone będą tworzone w różnych częściach miasta. Ich głównym celem jest poprawa jakości przestrzeni miejskiej i zapewnienie mieszkańcom łatwego dostępu do zieleni w bezpośrednim sąsiedztwie domów.

Parki o niewielkim rozmiarze, ale o wielkiej mocy przyrodniczej

– Ponad połowę powierzchni Katowic stanowią tereny zielone, co sprawia, że nasze miasto jest jednym z najbardziej zielonych miast w Polsce. To nie tylko parki, skwery czy tereny rekreacyjne z Dolinami Trzech i Pięciu Stawów, ale także cenne przyrodniczo obszary objęte ochroną. W granicach miasta znajdują się m.in. rezerwy przyrody „Ochojec” i „Las Murckowski” oraz zespół przyrodniczo-krajozrazowy „Szopienice-Borki” – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic. – Z jednej strony dbamy o te przestrzenie, a z drugiej tworzymy nowe, bo zieleni nigdy za wiele. Od wiosny tego roku zakładamy mikrolasy, a teraz ogło-

siliśmy przetargi na utworzenie 10 parków kieszonkowych. To kolejny element wspierania miejskiej bioróżnorodności – pojawią się nowe nasadzenia drzew, krzewów i roślin, które staną się schronieniem dla ptaków, owadów zapylających i drobnych zwierząt – dodaje prezydent.

Na realizację 10 parków kieszonkowych Zakład Zieleni Miejskiej ogłosił trzy przetargi o łącznej wartości nieco ponad 1,5 mln zł. Wykonawcy wyłonieni w przetargach będą mieli niespełna pięć miesięcy na realizację inwestycji. To oznacza, że prace zakończą się jeszcze w tym roku.

Parki pojawią się w różnych częściach miasta, a każdy z nich będzie miał swój wyjątkowy charakter. W ramach pierwszego przetargu powstaną: Ptasi Park przy ul. Gawronów, Naturalna Łąka Kwietna przy ul. Sowińskiego oraz Park Tatarnika przy ul. Czecha. Wartość tej części inwestycji to 354 tys. zł.

Drugi przetarg obejmuje realizację Osiedlowej Kieszonki przy ul. Podhalańskiej, Czarnego Ogrodu przy ul. Oswobodzenia, parku przy ul. Dębowej 89 oraz Morawy przy ul. Przelotowej. Na ten etap przeznaczono blisko 700 tys. zł.

W ramach trzeciego przetargu powstaną: Enklawa przy Gliwickiej zlokalizowana przy

ul. Zamułkowej, Bajtel Garden przy ul. Piotrowickiej oraz Wiejski Ogród przy ul. Przekopowej. Koszt realizacji wyniesie niespełna 488 tys. zł.

Mikrolasy jako nowatorska metoda sadzenia

Utworzenie parków kieszonkowych jest realizacją jednego z punktów umowy prezydenta Katowic Marcina Krupy z mieszkańcami miasta.

W Katowicach zakłada się również mikrolasy sadzone metodą Miyawakiego. Zakład Zieleni Miejskiej we współpracy z One More

Tree Foundation realizuje nasadzenia, które pozwalają przekształcać nawet niewielkie tereny w gęste, bioróżnorodne i szybko rosnące ekosystemy. To innowacyjna technika zalesiania, która w ostatnich latach zdobywa popularność na całym świecie. Pojedynczy mikrolas zajmuje powierzchnię ok. 250 m kw., na tym obszarze sadi się ok. 700 drzew i krzewów, czyli średnio od trzech do pięciu roślin na 1 m kw. Takie zagęszczenie naśladuje warunki panujące w naturalnych lasach. W Katowicach takie nasadzenia znajdują się już m.in. przy Rynku, u zbiegu ulic Skargi i Wincklera, na Os. Paderewskiego oraz na Os. Witosa. ■ MM2

Jak poradzić sobie w czasie blackoutu

Blackout, czyli rozległa, niekontrolowana i długotrwała awaria zasilania, wielu osobom kojarzy się ze scenariuszami z filmów katastroficznych. W praktyce oznacza po prostu poważne utrudnienia w funkcjonowaniu miasta. Całkowity brak prądu wpływa nie tylko na oświetlenie, ale również na działanie telefonii komórkowej, ogrzewania, wind, sygnalizacji świetlnej, a z czasem także sieci wodociągowej. Ekspert przypomina, że rozsądne przygotowanie do takiej sytuacji nie wymaga wielkich wydatków.

Spokój i weryfikacja informacji

Krótkie awarie prądu zdarzają się regularnie i najczęściej są błyskawicznie usuwane przez służby energetyczne. Dlatego pierwszym krokiem po nagłym zaniku zasilania powinno być sprawdzenie domowej skrzynki z bezpiecznikami, a następnie wyjrzenie przez okno, by ocenić, czy zgasła tylko nasza klatka schodowa, czy też cała ulica i sąsiednie osiedla.

Nawet w obliczu poważnych problemów kluczowe jest zachowanie spokoju i opieranie się na sprawdzonych informacjach, co w czasie blackoutu staje się dużym wyzwaniem. W pierwszych godzinach awarii, dopóki stacje telefonii komórkowej jeszcze działają na zasilaniu awaryjnym, należy unikać obciążania sieci przeglądaniem mediów społecznościowych. Przez social media szybko rozprzestrzenia się dezinformacja i niepotrzebna panika, a dodatkowo ich odciążanie drenuje baterię w telefonie.

Kiedy internet mobilny ostatecznie przestanie działać, oficjalne komunikaty Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (alerty RCB) mogą nadal docierać jako wiadomości SMS. Gdy i ta sieć zawiedzie, jedynym sposobem na weryfikację sytuacji pozostanie klasyczne radio zasilane bateryjnie lub na korbkę. To właśnie za pośrednictwem lokalnych i ogólnopolskich stacji radiowych służby – w tym Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Katowicach (MCZK) oraz dostawcy energii – będą przekazywać mieszkańcom komunikaty o przewidywanym czasie usunięcia awarii i instrukcje bezpieczeństwa.

Zestaw awaryjny – co warto mieć w domu?

Najlepszym rozwiązaniem jest wcześniejsze skompletowanie podstawowego zestawu awaryjnego. Nie chodzi o gromadzenie ogromnych zapasów na lata, lecz przedmiotów, które pozwolą bezpiecznie i niezależnie przetrwać mniej więcej trzy doby.

W każdym domu powinny się znaleźć następujące rzeczy:

- wydajne latarki oraz odpowiedni zapas baterii,
- naładowany, pojemny powerbank (minimum 10–20 tys. mAh),

- radio zasilane bateryjnie lub na korbkę (w kryzysie to najpewniejszy nośnik oficjalnych komunikatów),
- apteczka pierwszej pomocy uwzględniająca leki przyjmowane na stałe,
- zapalki, zapalniczka i bezpieczne źródło światła,
- koc termiczny, przydatny szczególnie zimą,
- zapas gotówki w drobnych nominałach (banknoty 10, 20 i 50 zł),
- zapisana na tradycyjnej kartce papieru lista ważnych numerów telefonów do bliskich.

Zapas wody i specyfika wysokich budynków

Szczególną uwagę należy zwrócić na zapas wody. Specjaliści zalecają przygotowanie przynajmniej trzech litrów na dzień na każdą osobę. Woda jest potrzebna nie tylko do picia, ale też do przygotowywania posiłków oraz podstawowej higieny.

W Katowicach, na osiedlach skupiających wysokie budynki wielorodzinne, np. na Os. Tysiąclecia czy Roździeńskiego, długa przerwa w dostawie prądu niemal natychmiast oznacza brak wody w kranach. Elektryczne pompy tłoczące wodę na wyższe piętra bez zasilania po prostu przestają działać. Odpowiedni zapas wody butelkowanej staje się wtedy kluczowy.

Do splukiwania toalet warto przewidzieć użycie tzw. wody szarej lub napełnić wannę po pierwszych sygnałach o bardzo rozległej awarii. Nie zapominajmy też o zapasie wody dla zwierząt domowych.

Łączność i zamrożone finanse

Większość z nas przyjmuje za pewnik, że smartfony będą działały zawsze i wszędzie. Tymczasem stacje bazowe telefonii komórkowej potrzebują stałego zasilania. Ich

baterie awaryjne lub agregaty mają bardzo ograniczone możliwości podtrzymania funkcjonowania sieci. Po wystąpieniu blackoutu warto natychmiast włączyć tryb maksymalnego oszczędzania baterii, przyciemnić ekran i drastycznie ograniczyć korzystanie z internetu mobilnego.

W czasie dużej awarii nie będą działać terminale płatnicze, bankomaty ani elektroniczne kasy fiskalne w sklepach. Portfele w smartfonach i karty płatnicze staną się bezużyteczne. Posiadanie odliczonej kwoty w gotówce może okazać się jedynym sposobem na zakup podstawowych artykułów u lokalnych sprzedawców.

Żywność i bezpieczne ogrzewanie

Podczas awarii lodówka i zamrażarka stają się urządzeniami pasywnymi. Należy do absolutnego minimum ograniczyć ich otwieranie, aby nie wypuszczać chłodnego powietrza. Zamknięta lodówka utrzyma bezpieczną temperaturę przez kilka godzin, a pełna zamrażarka poradzi sobie nawet do dwóch dob.

W domowej spiżarni warto zmagazynować produkty niewymagające obróbki termicznej i gotowania, takie jak:

- konserwy mięsne, rybne i warzywne,
- pieczywo chrupkie, krakersy i twarde suchary,
- batony energetyczne, gorzka czekolada, suszone owoce i orzechy,
- gotowe dania w słoikach, które można bezpiecznie spożyć na zimno,
- soki i mleko UHT w kartonach.

Jeżeli blackout zdarzy się zimą, szybkie wyłączenie mieszkań stanie się realnym problemem, ponieważ zatrzymają się pompy miejskich węzłów cieplnych. Należy ubrać się warstwowo, uszczelnić okna oraz drzwi

i przebywać w jednym pomieszczeniu. Strażacy stanowczo przypominają: bezwzględnie zabronione jest dogrzewanie się wewnątrz mieszkań grillami węglowymi, piecykami turystycznymi bez atestu lub spalinowymi agregatami prądotwórczymi. Generują one tlenek węgla – bezwonny gaz, który w zamkniętym pomieszczeniu jest śmiertelnie niebezpieczny.

Sąsiedzka solidarność i bezpieczeństwo na ulicy

W blokach i wieżowcach potężnym utrudnieniem będą niedziałające windy i domofony. Po zaniku zasilania pod żadnym pozorem nie wchodzimy do wind.

Awaria prądu to także swoisty egzamin z lokalnej solidarności. Mając na uwadze, jak wielu seniorów mieszka na naszych katowickich osiedlach, warto zapukać do drzwi obok i sprawdzić, czy starsi sąsiedzi, osoby samotne lub z niepełnosprawnościami nie potrzebują pomocy w przyniesieniu wody po schodach lub bezpiecznym oświetleniu mieszkania.

Na ulicach zgasną latarnie, przestanie działać sygnalizacja świetlna, zatrzymają się tramwaje. Piesi powinni po zmroku bezwzględnie nosić odblaski i używać latarek, a kierowcy muszą stosować zasadę bardzo ograniczonego zaufania i znacznie zredukować prędkość.

Osoby, które na co dzień korzystają z domach ze specjalistycznego sprzętu medycznego zasilanego prądem (np. z koncentratorów tlenu), muszą koniecznie z wyprzedzeniem przygotować alternatywny plan działania.

Świadomość posiadania planu sprawia, że gdy zgasną światła, przerwa w dostawach energii staje się zaledwie niedogodnością, a nie zagrożeniem. Kilka prostych nawyków może skutecznie ochronić nasze zdrowie i zapewnić spokój w kryzysowych chwilach. ■

KAMIL KALKOWSKI

AI, cyberbezpieczeństwo i człowiek

O tym, jak rozwój sztucznej inteligencji wpływa na skalę cyberzagrożeń, dlaczego coraz trudniej odróżnić prawdę od cyfrowej iluzji oraz jakie konsekwencje społeczne i psychologiczne niesie relacja człowieka z AI, rozmawiamy z dr Joanną Mercik, doktorką nauk humanistycznych, historyczką i socjologką specjalizującą się w reklamie i komunikacji społecznej, adiunktką w Instytucie Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, wykładowczynią akademicką. Wywiad przeprowadził Sławomir Rybok.

→ **Sławomir Rybok: Jak rozwój sztucznej inteligencji zmienia dziś skalę cyberzagrożeń?**

Dr Joanna Mercik: Sztuczna inteligencja ułatwiła oszustwa, narzędzia wymagające kiedyś eksperckiej wiedzy są dziś powszechnie dostępne, co przełożyło się na lawinowy wzrost liczby oszustw komputerowych. Przystępcy klonują głosy, tworzą deepfake'i i uruchamiają złośliwe chatboty, wykorzystując to, co w nas najbardziej ludzkie: zaufanie i emocje.

→ **Coraz częściej słyszymy o klonowaniu głosu i deepfake'ach. Na czym polega to zagrożenie i czy przeciętna osoba jest w stanie je rozpoznać?**

Deepfake'i to realistyczne, lecz całkowicie lub częściowo fałszywe obrazy, filmy i dźwięki generowane przez AI. Cyberprzystępcy potrafią na podstawie kilkudziesięciu sekund nagrania np. z mediów społecznościowych podrobić głos naszej bliskiej osoby i zadzwonić z pilną prośbą o pomoc finansową – nowa forma kradzieży „na wnuczka”. Niestety coraz rzadziej jesteśmy w stanie samodzielnie wykryć fałszerstwo. Zasada prosta, ale najsilniejsza: jeśli „bank”, „gazownia” itd. dzwonią z prośbą o weryfikację, rozłącz się i sam zadzwoń pod numer z karty płatniczej.

→ **Jakie scenariusze oszustw z użyciem AI pojawiają się najczęściej i jak możemy się przed nimi chronić?**

Współczesne oszustwa to precyzyjnie reżyserowane spektakle iluzji: fałszywe reklamy ze skradzionymi wizerunkami autorytetów, sklepy „last minute”, pilne nagrania głosowe od „prezesa” żądające przelewów, złośliwe chatboty wyludzające dane do logowania. Media społecznościowe stały się dla cyberprzystępców idealnym laboratorium, gdzie budują fałszywe tożsamości, sieją dezinformację w zamkniętych sieciach zaufania, miesiącami prowadzą oszustwa romantyczne.

Jak się bronić? Kilka wskazówek:

■ **Zatrzymaj się i nie ulegaj presji czasu.** Oszuści zawsze bazują na pośpiechu i silnych emocjach.

■ **Chroń tożsamość cyfrową.** Zastrzeż PESEL w mObywatelu, używaj haseł minimum 14-znakowych i włącz dwuetapową weryfikację w bankowości i poczcie.

■ **Weryfikuj „bliskich” i obrazy.** Pilna prośba o pieniądze przez telefon? Rozłącz się i oddzwoń pod znany numer. Podejrzane zdjęcia sprawdzaj odwrotnym wyszukiwaniem obrazem.

■ **Rób zakupy z chłodną głową.** Sprawdzaj adresy stron pod kątem literówek i płać kartą – to pozwoli odzyskać pieniądze z fałszywego sklepu.

■ **Rozbijaj bańki zaufania.** Bądź krytyczny wobec sensacyjnych wiadomości z WhatsAppa i Messengera. Weryfikuj fakty w serwisach takich jak Demagog czy Fakenews.pl.

■ **Inwestuj w wiedzę.** Najlepsza tarcza przed dezinformacją to rzetelna wiedza faktograficzna – zwłaszcza o technologiach, zdrowiu i klimacie.

■ **Nadzoruj nieletnich.** Organizacje takie jak Common Sense Media zalecają, by osoby poniżej 18. roku życia nie korzystały z cyfrowych towarzyszy bez odpowiednich zabezpieczeń i nadzoru dorosłych.

→ **Jakie grupy społeczne są dziś najbardziej narażone na manipulację z wykorzystaniem AI i jak być na bieżąco?**

Najbardziej narażoną grupą są dzieci i młodzież, którzy często nie odróżniają fikcji od rzeczywistości i traktują AI jak żywą osobę. Nastolatki, uciekając przed równie śmiesznie ocenianym i hejtem, powierzają botom najskrytsze sekrety i stają się podatni na manipulację oraz nadużycia prywatności. Jednak co ważne, algorytmiczna iluzja bliskości może zmanipulować każdego z nas, niezależnie od wieku.

Warto wiedzieć, że w Polsce tylko 29% firm oferuje pracownikom szkolenia cyfrowe, a to oznacza, że odpowiedzialność za własny

Punkt Cyfrowego Wsparcia dla Seniorów – obsługa smartfona oraz komputera

Punkt jest wyposażony w osiem stanowisk komputerowych oraz tablety. Program warsztatów obejmuje m.in. obsługę smartfona, tabletu i komputera, korzystanie z internetu i aplikacji, zdjęcia, dźwięk i wideo, komunikację online, zasady cyberbezpieczeństwa oraz indywidualne konsultacje i obsługę pakietu Office.

Tylko w ubiegłym roku przeprowadzono łącznie 700 godzin cyfrowego wsparcia, z czego 360 godzin szkoleń i 340 godzin wsparcia indywidualnego. Z usług punktu skorzystało 887 osób w wieku 60+.

Udział w szkoleniach jest bezpłatny. Projekt jest realizowany na zlecenie miasta Katowice przez Fundację „Klub Kontra”. Punkt Cyfrowego Wsparcia dla Seniorów działa przy Al. Korfantego 48 (róg Al. Korfantego i ul. Morcinka) w poniedziałki w godz. 16.00–18.00 oraz w czwartki w godz. 9.00–11.00. Zapisy są prowadzone pod nr tel. 666 668 434.

Badań Edukacyjnych. To właśnie taki czas, w którym powinniśmy poszerzać wiedzę i dbać o samorozwój, a inicjatywy takie jak AI Café udowadniają, że edukacja może być dostępna, angażująca i bliska codziennemu życiu każdego z nas. W Polsce tylko 29% firm oferuje pracownikom szkolenia cyfrowe, a to oznacza, że odpowiedzialność za własny rozwój w dużej mierze spoczywa na nas samych.

Najlepiej nie czekać, tylko brać sprawę w swoje ręce.

→ **Czy widzi Pani ryzyko, że AI może prowadzić do większej samotności społecznej?**

Tak, to ryzyko jest niezwykle realne. Twórcy aplikacji projektują wirtualnych towarzyszy tak, by byli dostępni 24/7, nie oceniali nas i we wszystkim się z nami zgadzali, budując złudzenie idealnej relacji. Ponieważ kontakt z AI jest łatwiejszy i nie wymaga kompromisów, ludzie mogą zniechęcać się do prawdziwych znajomości, a przez to tracić kluczowe kompetencje społeczne.

Poleganie na AI nie leczy samotności, długofalowo ją pogłębia, bo algorytm nie potrafi zaspokoić ludzkiej potrzeby bycia autentycznie ważnym dla drugiej, żywej osoby. Wirtualni towarzysze powinni pozostać narzędziem, a nie substytutem drugiego człowieka.

→ **Coraz więcej osób traktuje chatboty AI jak „jedynych przyjaciół”. Jakie mogą być tego psychologiczne konsekwencje?**

Chatboty są zaprogramowane, by potakiwać, nie oceniać i być zawsze dostępne. To buduje szkodliwą iluzję bezkonfliktowej relacji. Jeśli przyzwyczaimy się do takiego komfortu, zniechęcimy się do prawdziwych więzi, które wprawdzie bywają trudne, ale uczą empatii i funkcjonowania w społeczeństwie.

Długofalowo wirtualna relacja pogłębia poczucie izolacji. Wszelkie uczucia w takiej relacji to jedynie projekcja własnych pragnień, bo algorytm nie odwzajemnia emocji. Dodatkowym zagrożeniem jest powierzanie maszynie najskrytszych tajemnic: otwiera to pole do manipulacji, a w sytuacjach kryzysowych utwierdza w użytkownika fatalistyczne myśli. Cyfrowi asystenci mogą być użytecznym narzędziem, nigdy jednak substytutem drugiego człowieka. ■

rozwój w dużej mierze spoczywa na nas samych.

Aby być na bieżąco, zapraszamy na Uniwersytet Śląski w Katowicach, szczególnie na spotkania z cyklu AI Café, który wraz z dr Moniką Karwacką mamy zaszczyt koordynować merytorycznie. Od początku bardzo nam zależało, żeby rozmowy i dyskusje z udziałem ekspertów były jednocześnie ciekawe i zrozumiałe dla wszystkich – to nasza misja popularyzowania wiedzy. Po trzech spotkaniach możemy śmiało powiedzieć, że się udało: ponad 200 osób na każdym z nich, od młodzieży po seniorki i seniorów, cudowna atmosfera i wysoki poziom merytoryczny w przystępnej formie, w pięknych wnętrzach SpinPlace.

Jednym z naszych partnerów w AI Café jest zlokalizowany w Katowicach Polski Instytut Kompetencji Przyszłości – jedyna instytucja w Polsce łącząca dwie warstwy państwowego systemu certyfikacji: kwalifikacje w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz kompetencje jako mikropoświadczenia od Instytutu

Małymi krokami zmieniać rzeczywistość

Jak wygląda działalność młodych ludzi, którzy chcą realnie wpływać na swoje miasto? O pracy w Młodzieżowej Radzie Miasta Katowice, organizacji inicjatyw dla młodzieży oraz budowaniu społecznego zaangażowania opowiada Szymon Sidło – laureat Nagrody im. Józefa Kocurka i były przewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta Katowice.

→ **Michał Malina:** Pełnił Pan funkcję przewodniczącego Młodzieżowej Rady Miasta Katowice. Jak wygląda ta rola?

Szymon Sidło: Ta rola bardzo wiele uczy. Przede wszystkim o tym, jak współpracować z ludźmi, jak pracować zespołowo i jak zmieniać swoją okolicę, dlatego też w latach 2022–2024 miałem przyjemność pełnić tę funkcję i nauczyłem się bardzo wiele o innych, o mieście, a także o sobie. To rola, która wiele uczy, ale też pokazuje możliwości.

Otrzymał Pan Nagrodę im. Józefa Kocurka. Skąd wzięła się u Pana potrzeba zaangażowania się w działalność społeczną i młodzieżową?

Z emocji! Już od szkoły podstawowej byłem w tej „zaangażowanej” grupie – jak czegoś brakowało, czy to w szkole, czy to w okolicy, starałem się to zapewnić i zorganizować jakoś kolegów i koleżanki, żeby zrobić coś dobrego. Z tej emocji zapisałem się do Młodzieżowej Rady Miasta Katowice, wziąłem udział w wyborach i później rozpedziło się to z górki. Właśnie w tej radzie zobaczyłem, jakie są możliwości w Katowicach, i potem, wykorzystując te możliwości, starałem się robić, co w mojej mocy, żeby małymi krokami zmieniać tę rzeczywistość.

Który z Pana projektów był największym wyzwaniem i dlaczego?

Największym wyzwaniem była pierwsza edycja konkursu „KatoGwiazdy”. W maju odbyła się trzecia edycja, dlatego widać, że udało nam się zachować ciągłość. Pierwsza charakteryzowała się tym, że uczyliśmy się od podstaw. To wydarzenie przy tysięcznej publiczności. W pierwszej edycji wystąpiło 168 osób, dlatego też logistycznie uczyliśmy się bardzo wiele – organizacji takiego wydarzenia i jak zorganizować młodych ludzi, aby zrobić coś wspólnego.

Jak młodzi mieszkańcy Katowic reagowali na takie inicjatywy jak strefy KATO4YOU?

Było to coś nowego. Naszym pierwszym zadaniem było wyjaśnić, co to są trzecie przestrzenie, jak to wygląda na świecie, i też przebić się z informacją, że w Katowicach jest miejsce, do którego młodzi mogą po prostu przyjść i nie

muszą za nie płacić, nie muszą się zapisywać w kolejce. Po prostu to miejsce jest dla nich i czeka na nich. Po czasie widzieliśmy, że reakcje są bardzo pozytywne.

Jakie cechy powinien mieć młody lider działający lokalnie?

Osoba, która chce być liderem, musi słuchać innych osób, niezależnie od tego, ile mają lat, gdzie mieszkają, i mieć w sobie energię, aby to, co usłyszysz, przekuć w czyn.

Co według Pana najbardziej motywuje młodych ludzi do działania społecznego, a co ich zniechęca?

Na pewno motywuje wizja rozwoju. To jest coś, co młodzi ludzie aktualnie zauważają, czyli możliwości, jakie mają, i narzędzia, które mogą wykorzystać do tego rozwoju. Demotujący może być początkowo próg wejścia

i ogrom informacji, jakie trzeba pojąć. Faktyczne zrozumienie funkcjonowania miasta to nie jest „pół godziny przy kawie”. Trzeba trochę się tego nauczyć i poznać wiele komponentów, które spajają się w miasto. Ten ogrom informacji może być ciężki, dlatego teraz staraliśmy się jako Stowarzyszenie Strefa Projektów Otwartej Twórczości SPOT oraz wspólnie z Młodzieżową Radą Miasta Katowice dawać te kompetencje następnym młodzieżowym radnym i wszystkim osobom, które chcą się zaangażować, żeby ten próg wejścia jak najbardziej obniżyć.

Jak zmieniły się Katowice z perspektywy młodego aktywisty na przestrzeni ostatnich lat?

Miasto zmienia się bardzo dynamicznie. Przykładem tego jest zaangażowanie osób młodych, które mogą działać, współpracować z miastem i otrzymywać wsparcie na realizację własnych pomysłów i inicjatyw – to już pokazuje ten wektor, a faktycznie miasto zmienia się bardzo. Moje 20 lat na tej planecie, całe życie w Katowicach pokazuje, jak miasto się zmieniło.

Czy uważa Pan, że głos młodzieży jest w samorządzie naprawdę słyszalny?

Coraz bardziej – i tutaj mamy tę przyjemność, że miasto jest bardzo otwarte na współpracę z młodymi osobami, dzięki czemu ten głos jest coraz bardziej słyszalny. Jednak cały czas naszym zadaniem jest głośno mówić o tym, czego potrzebujemy, a przede wszystkim starać się współpracować, a nie rywalizować. To jest kluczowe w każdym społeczeństwie, szczególnie w społeczeństwie miejskim, gdzie ta współpraca jest kluczowa, żeby zbudować coś dla wszystkich. ■

„Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2027 r.”

Zapraszamy przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na rzecz miasta Katowice i jego mieszkańców do zgłaszania propozycji, wniosków i uwag w ramach I etapu prac nad projektem „Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2027 r.”.

Uwagi i propozycje można zgłaszać do 30 czerwca 2026 r.

Propozycje należy wносить na podstawie obowiązującego „Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2026 r.”.

Propozycje, wnioski i uwagi można przekazywać:

- drogą elektroniczną na adres: agnieszka.lis@katowice.eu,
- za pośrednictwem Platformy Konsultacji Społecznych,
- bezpośrednio podczas spotkań z organizacjami pozarządowymi w Katowickim Centrum Organizacji Pozarządowych:
  - ◆ 2 czerwca (wtorek), godz. 11.00–12.30, ul. Wita Stwosza 7, sala nr 16,
  - ◆ 9 czerwca (wtorek), godz. 16.00–17.30, ul. Kopernika 14, sala konferencyjna.

Po zebraniu wszystkich propozycji i uwag zgłoszonych przez organizacje pozarządowe oraz po ich analizie przez właściwe wydziały Urzędu Miasta Katowice i jednostki miejskie zostanie przygotowany projekt programu na 2027 r.

Zostanie on następnie poddany konsultacjom zgodnie z Uchwałą nr LII/1237/14 Rady Miasta Katowice z dnia 30 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz organizacjami pozarządowymi. ■

MIEJSKA RZECZNICZKA KONSUMENTÓW RADZI

Jak bezpiecznie rezerwować nocleg na wakacje

Sezon urlopowy coraz bliżej, a wraz z nim rośnie zainteresowanie rezerwacją noclegów przez internet. Chętnie korzystamy z popularnych platform rezerwacyjnych, aby znaleźć hotel, pensjonat lub apartament – zarówno w kraju, jak i za granicą. Niestety zdarzają się problemy oraz oszustwa, które mogą skutkować utratą pieniędzy lub nieudanym wypoczynkiem.

Uważaj, z kim zawierasz umowę

Podstawową kwestią, na którą należy zwrócić uwagę, jest to, kto faktycznie świadczy usługę. Platforma rezerwacyjna najczęściej pełni jedynie funkcję pośrednika, natomiast umowę zawiera się bezpośrednio z właścicielem obiektu noclegowego lub hotelem. To właśnie ten przedsiębiorca odpowiada za realizację usługi i ewentualne nieprawidłowości.

Sprawdź warunki rezerwacji i anulowania

Przed dokonaniem płatności warto dokładnie zapoznać się z zasadami anulowania rezerwacji oraz zwrotu środków. Informacje o „bezpłatnym odwołaniu” rezerwacji mogą obowiązywać tylko do określonego terminu lub wiązać się z dodatkowymi ograniczeniami. Należy się upewnić, do kiedy można zrezygnować bez konsekwencji oraz w jakim czasie nastąpi zwrot pieniędzy.

Warto pamiętać, że w przypadku usług noclegowych nie przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w ciągu 14 dni, jak ma to miejsce przy niektórych zakupach na odległość.

Cena musi być jasna od początku

Należy zwrócić uwagę na całkowity koszt usługi. Podczas rezerwacji mogą się pojawić dodatkowe opłaty, np. podatki lokalne, opłaty serwisowe lub koszty sprzątnięcia. Informacja o pełnej cenie powinna być widoczna już na początku – praktyki polegające na doliczaniu obowiązkowych opłat dopiero na końcowym etapie zamówienia są niezgodne z prawem.

Nie daj się presji marketingowej

Komunikaty takie jak „ostatni wolny pokój w tej cenie” czy „oferta dostępna tylko przez kilka minut” mogą wywierać presję, by wymusić szybkie podjęcie decyzji. Warto zachować spokój i dokładnie zapoznać się z warunkami rezerwacji. Jeśli takie komunikaty są nieprawdziwe, stanowią nieuczciwą praktykę rynkową.

Zachowaj dokumenty

Dla własnego bezpieczeństwa należy zapisać lub wydrukować opis oferty, regulamin i potwierdzenie rezerwacji. Dokumenty te mogą być istotne w przypadku ewentualnych sporów.

Uwaga na fałszywe oferty

Coraz częściej konsumenci zgłaszają oszustwa związane z wynajmem mieszkań i domów wakacyjnych. Fałszywe ogłoszenia pojawiają się nie tylko na prywatnych stronach, ale także na znanych portalach i w mediach społecznościowych.

Sygnaly ostrzegawcze:

- podejrzanie niska cena lub duża dostępność w sezonie,
- brak dokładnych informacji o obiekcie (adresu lub danych kontaktowych),

- brak opinii lub liczne, niemal identyczne recenzje,
- próby przeniesienia kontaktu i płatności poza platformę,
- żądanie pełnej przedpłaty, często przelewem,
- prośba o przesłanie kopii dokumentu tożsamości,
- dostęp do oferty wyłącznie przez link.

Jak bezpiecznie rezerwować?

Aby uniknąć problemów:

- porównuj oferty i sprawdzaj opinie innych użytkowników,
- czytaj regulamin oraz warunki rezerwacji,
- nie działaj pod presją czasu,
- wybieraj bezpieczne metody płatności, np. kartą kredytową, która umożliwia skorzystanie z procedury chargeback w razie oszustwa.

Należy pamiętać, że w przypadku zawierania umowy z osobą prywatną konsument może nie korzystać z ochrony konsumenckiej przysługującej w relacjach z przedsiębiorcą.

Gdzie szukać pomocy?

W razie problemów z firmą z innego kraju Unii Europejskiej, z Wielkiej Brytanii, Norwegii lub Islandii można skorzystać z bezpłatnej pomocy Europejskiego Centrum Konsumenckiego w Polsce, które wspiera konsumentów w sporach transgranicznych. ■

OPRACOWANIE

MIEJSKA RZECZNICZKA KONSUMENTÓW

Więcej informacji na stronie konsument.gov.pl.

Wolne miejsce w mieszkaniu wspomaganym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach informuje o wolnym miejscu w mieszkaniu wspomaganym dla seniorów przy ul. Pijarskiej 6 na Os. Bażantowo. To nowoczesna, w pełni wyposażona przestrzeń, przeznaczona dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Mieszkańcy mogą liczyć m.in. na pomoc w poruszaniu się, utrzymaniu higieny osobistej, przygotowywaniu posiłków, robieniu zakupów i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Każda osoba jest objęta wsparciem pracownika socjalnego. Budynek ma windę i udogodnienia dla osób z trudnościami w poruszaniu się.

Obecnie jest dostępne jedno miejsce dla kobiety w pokoju dwuosobowym w mieszkaniu trzyosobowym. Lokale są wyposażone m.in. w łóżka, szafy, aneks kuchenny, łazienkę, klimatyzację oraz system po-

wiadamiania ratunkowego. Do dyspozycji mieszkańców pozostaje również wspólna przestrzeń integracyjna.

Osoby zainteresowane uzyskaniem szczegółowych informacji oraz załatwieniem formalności są proszone o kontakt z właściwym Terenowym Punktem Pomocy Społecznej MOPS-u w Katowicach. ■

Mieszkańcy mogą liczyć m.in. na pomoc w poruszaniu się, utrzymaniu higieny osobistej, przygotowywaniu posiłków, robieniu zakupów i prowadzeniu gospodarstwa domowego

Zostań radnym dzielnicy!

Ukończyłeś 18 lat? Interujesz się sprawami swojej dzielnicy i jesteś zameldowany na jej terenie?

Zgłoś swoją kandydaturę do rady dzielnicy!

Przyjdź od 14 do 24 września 2026 r. na dyżur Okręgowej Komisji Wyborczej i zgłoś swoją kandydaturę.

Więcej informacji znajdziesz w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: Ogłoszenia i Aktualności → Wybory i referenda → Wybory do Rad Dzielnic oraz na obwieszczeniach wyborczych.

Wybory odbędą się 8 listopada 2026 r. w tradycyjnych lokalach wyborczych.

Zmiany w katowickim samorządzie

S. RYBOK

K. KALKOWSKI

Waldemar Bojarun w Zarządzie Województwa Śląskiego, Maciej Biskupski nowym wiceprezydentem Katowic

Waldemar Bojarun po ponad 10 latach pełnienia funkcji wiceprezydenta Katowic został w maju wybrany przez Sejmik Województwa Śląskiego na członka Zarządu Województwa Śląskiego.

– Waldku, dziękuję ci za wieloletnią, pełną zaangażowania i energii pracę na rzecz Katowiczank i Katowicz an. Jako wiceprezydent wniosłeś olbrzymi wkład w rozwój naszego miasta, odpowiadając m.in. za sport, duże wydarzenia strategiczne czy też rozwój kultury. Symbolicznym owocem twojej pracy są liczne sukcesy wielosekcyjnej GieKSy, która dziś często jest pokazywana jako wzór miej-

skiego klubu sportowego. Jesteśmy dumni, że twoje kompetencje, doświadczenie i wiedza będą teraz służyć całemu województwu śląskiemu – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

Waldemar Bojarun pracę w urzędzie miasta rozpoczął w 1999 r. od pełnienia funkcji rzecznika prasowego. Od 2007 r. był naczelnikiem Wydziału Promocji, a od 2015 r. – wiceprezydentem. Jego kreatywność pomogła z sukcesem stworzyć spójną identyfikację promocyjną miasta pod hasłem „Katowice dla odmiany”, która w formie tzw. katowickiego serduszka do dzisiaj promuje wizerunek Katowic.

Przed pracą w UM Waldemar Bojarun w latach 1993–1999 pracował w Kuratorium Oświaty i Wychowania w Katowicach. Został odznaczony m.in. Brązowym Krzyżem Zasługi (1998), Srebrnym Krzyżem Zasługi (2004) oraz Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości (2019).

Maciej Biskupski powołany na stanowisko wiceprezydenta Katowic

Prezydent Katowic na stanowisko swojego zastępcy powołał Macieja Biskupskiego, który do tej pory był wiceprzewodniczącym Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Maciej Biskupski od urodzenia jest związany z Katowicami. Od 2014 r. był radnym rady miasta, a w latach 2018–2024 pełnił funkcję przewodniczącego Rady Miasta Katowice. Doświadczenie samorządowe zdobywał wcześniej jako asystent byłego prezydenta Katowic Piotra Uszoka. W latach 2024–2025 Maciej Biskupski był wiceprezydentem Katowic, a przez ostatni rok, z nominacji prezydenta Marcina Krupy, pracował jako wiceprzewodniczący Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

– Maciek to samorządowiec z krwi i kości, który jest otwarty na potrzeby naszych mieszkańców i mieszkańców. W ostatnich latach udowodnił, że jest bardzo sprawnym

menedżerem, potrafiącym skutecznie działać na rzecz poprawy jakości życia w Katowicach. Jego pomysłowość i umiejętność współpracy z różnymi środowiskami pozwoliły zrealizować wiele cennych projektów. Z kolei podczas pracy w Metropolii jego kompetencje znacząco przyczyniły się do zacieśnienia współpracy Katowic z innymi miastami GZM. Bardzo się cieszę, że Maciek, mając nowy bagaż cennych doświadczeń, wraca do naszego zespołu i staje się jego bardzo ważnym ogniwem – podkreśla Marcin Krupa, prezydent Katowic.

Jako resortowy wiceprezydent Maciej Biskupski będzie odpowiadał m.in. za Wydział Architektury i Budownictwa, Wydział Planowania Przestrzennego i Urbanistyki, Wydział Edukacji nadzorujący działanie publicznych przedszkoli, szkół, placówek oświatowych oraz Centrum Usług Wspólnych, Wydział Sportu, a także będzie nadzorował pracę miejskiego Biura Konserwatora Zabytków. ■ RED

NA SKRÓTY PRZEZ INWESTYCJE

POCIĄGI JEZDZA PO TRZECH NOWYCH WIADUKTACH

Od końca kwietnia pociągi kursujące między centrum Katowic a Ligotą poruszają się po trzech nowych wiaduktach. W tym rejonie PKP PLK wybudowały osiem tego typu obiektów. Wiadukty są częścią nowego układu torowego i od zachodu zmieniają otoczenie głównego katowickiego dworca.

Budowa infrastruktury jest częścią wielkiej inwestycji Polskich Linii Kolejowych realizowanej między Będzinem a Katowicami-Piotrowicami. Prace są dofinansowane z unijnego instrumentu CEF „Łącząc Europę”. – Inwestycja usprawni ruch w kierunku zachodnim – do Gliwic, Opola i Wrocławia oraz południowym – do Tychów, Bielska-Białej i granicy kraju – podają PLK.

Nowa infrastruktura powstała na zachód od dworca głównego, czyli od strony Załęża. Z ośmiu nowych wiaduktów najdłuższy jest ten znajdujący się najbliżej dworca głównego. Prowadzi on do zaplecza Kolei Śląskich, pod nim będzie przebiegać aż siedem torów.

Pięć wiaduktów o charakterystycznym wyglądzie ma konstrukcję kratownicową. Wyraźnie górują w pejzażu tej części miasta nie tylko ze względu na posadowienie na nasypach, ale również dzięki 11-metrowej wysokości.

Kolejowe przeprawy w tym rejonie uzupełniają trzy krótsze, 30-metrowe wiadukty wybudowane w technologii żelbetowej (bez konstrukcji kratownicowej). Te obiekty nie wyróżniają się na tle większych sąsiadów, ale pełnią niemniej ważną funkcję.

Wiadukty, po których od końca kwietnia odbywa się ruch w kierunku Ligoty, to 73-metrowy kratownicowy obiekt WK-12 i żelbetowy obiekt WK-15 o długości 30 m. Łączna długość wszystkich ośmiu wiaduktów to 441,9 m.

Parametry najdłuższego wiaduktu (WK-9.1):

- ok. 900 t stali konstrukcyjnej
- ok. 80 t stali zbrojeniowej
- 86,3 m długości całkowitej
- 11,6 m wysokości
- 8,5 m szerokości.

Nowe wiadukty są przystosowane do ruchu pociągów zarówno pasażerskich, jak i towarowych. Przeploty torowe umożliwią bezkolizyjny ruch kolejowy i zwiększą przepustowość głównej katowickiej stacji, dzięki czemu więcej pociągów będzie mogło wyjechać na tory.

Z końcem kwietnia bieżącego roku PLK poprawiły przejezdność na linii do Chorzowa, Gliwic i Bytomia – oddano do użytkownika drugi tor biegnący od głównego dworca w stronę Załęża.

W ZAŁĘŻU NOWĄ KŁADKĄ NAD TORAMI

Na koniec czerwca wstępnie zaplanowano ukończenie budowy nowej kładki nad torami, która w Załężu połączy ulice Pośpiecha i Pukowca. Przy kładce powstaje winda, która umożliwi skorzystanie z przeprawy osobom o ograniczonych możliwościach poruszania się.

Dotychczasową kładkę rozebrano w ubiegłym roku na zlecenie PKP Polskich Linii Kolejowych. Konstrukcja o długości 65,7 m z asfaltową nawierzchnią umożliwiała pieszym

bezkolizyjne przejście nad torami. Od południa, czyli od ul. Pukowca, wejście na kładkę odbywało się po schodach. Po drugiej stronie jej poziom niemal zrównywał się z nasypem, po którym biegnie górna część ul. Pośpiecha.

Po przebudowie od południa na kładkę dostaniemy się zarówno po schodach, jak i windą, a od północy – po niedużej pochylni. Nowa konstrukcja stalowo-betonowa opiera się na żelbetowych podporach wynoszących przejście na poziom 6 m nad torami. Robotnicy wykonali nawierzchnię z żywicy epoksydowo-poliuretanowych.

Roboty budowlane są na finiszu. – Prace na obiekcie planujemy zamknąć z końcem

czerwca. Kładka zostanie udostępniona mieszkańcom po uzyskaniu niezbędnych decyzji administracyjnych, co jest planowane na połowę 2026 r. O otwarciu obiektu poinformujemy z wyprzedzeniem – mówi Katarzyna Głowacka z zespołu prasowego Polskich Linii Kolejowych.

Prace odbywają się w ramach wielkiej przebudowy linii kolejowej w Katowicach prowadzonej przez PLK. Nowa przeprawa między ulicami Pośpiecha i Pukowca to część inwestycji służąca odnowieniu infrastruktury i eliminacji barier architektonicznych dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się. ■ZIT

MINIMUM 6 M – WYSOKOŚĆ PRZEJAZDU POD WIADUKTEM (TZW. ŚWIATŁO PIONOWE)

WIADUKTY	KRATOWNICOWE					ŻELBETOWE		
	WK-9.1	WK-10	WK-11	WK-12	WK-13	WK-14	WK-15	WK-16
NAZWA	WK-9.1	WK-10	WK-11	WK-12	WK-13	WK-14	WK-15	WK-16
DŁUGOŚĆ (m)	86,3	58,8	82,2	73,2	51,2	30,3	30,4	29,5

PortableGrid One najlepsze w „Kopalni start-upów”

PortableGrid One z pomysłem na urządzenie do uruchamiania i weryfikowania liczników energii w warunkach terenowych zwyciężyło w VI edycji katowickiego konkursu „Kopalnia start-upów”.

Jurorzy zdecydowali o przyznaniu wyróżnień:

■ **I miejsce - PortableGrid One** zajmujący się mobilnym zasilaniem i weryfikacją liczników energii w terenie – z nagrodą 50 tys. zł, w tym dwuletnim pakietem najmu biurka w Miejskim Inkubatorze Przedsiębiorczości „Rawa.Ink”,

■ **II miejsce - MiRAGE Suite** zajmujący się wspieraniem procesu projektowego architektów poprzez inteligentną organizację pracy twórczej i decyzji – z nagrodą 30 tys. zł, w tym dwuletnim pakietem najmu biurka w Miejskim Inkubatorze Przedsiębiorczości „Rawa.Ink”,

■ **III miejsce - Cogniterra** zajmująca się automatyzacją i weryfikacją dokumentacji środowiskowej w procesach DoŚU na podstawie danych przestrzennych i AI – z nagrodą 20 tys. zł, w tym dwuletnim pakietem najmu biurka w Miejskim Inkubatorze Przedsiębiorczości „Rawa.Ink”.

– Mamy nadzieję, że urządzenie PortableGrid One realnie zmieni codzienną pracę monterów oraz operatorów sieci dystrybucyjnych. To produkt niszowy i innowacyjny, który powstawał po godzinach, z pasji i hobbyistycznego zaangażowania. Tym bardziej cieszy nas, że prace rozpoczęte w ten sposób mogą dziś wypłynąć na nieco szersze wody. Dużą rolę odegrał w tym konkurs „Kopalnia start-upów”,

o którym dowiedzieliśmy się z internetu. Jesteśmy wdzięczni prezydentowi miasta Katowice Marcinowi Krupie nie tylko za samą nagrodę, ale również za całe przygotowanie i możliwość wzięcia udziału w Bootcampie. Dla nas była to bardzo wartościowa inicjatywa, która dała nam impuls do dalszego rozwoju projektu. Jeszcze raz dziękujemy – powiedzieli dr inż. Daniel Kopic i mgr inż. Damian Pilny ze zwycięskiego start-upu PortableGrid One.

Laureaci konkursu byli oceniani przez jury w składzie:

■ Michał Jędrzejek – członek zarządu kato.hub Sp. z o.o.,

■ Magdalena Szczyrba – kierowniczką działu komercjalizacji Łukasiewicz AI,

■ Marlena Miąsko – wiceprezeska Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach,

■ Jakub Nagórski – prezes zarządu Silesian Startup Foundation,

■ Łukasz Ratman – ABSL Silesian Chapter Lead,

■ Witold Uhma – Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.,

■ Jacek Woźnikowski – przedstawiciel Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

– Zawsze staramy się dostarczyć naszym finalistom konkretną wiedzę. Dbamy, aby byli dobrze przygotowani do finału. Udział w finale

konkursu to już dla wszystkich uczestników wartość dodana w ich projektach, ponieważ podczas dwóch dni nie tylko przygotowują się do samego Demo Day, ale również mają okazję kompleksowo przeanalizować z ekspertami swoje projekty i plany. Przyłączam się do gratulacji dla laureatów oraz wszystkich finalistów – mówi Mariusz Jankowski, naczelnik wydziału obsługi inwestorów.

Konkurs „Kopalnia start-upów” jest konkursem partnerskim programu InCredibles Sebastiana Kulczyka. W roli obserwatora obrad jury wziął udział Jarosław Sroka – członek zarządu Kulczyk Investments S.A. i koordynator programu InCredibles. Do finału 10. edycji programu mentoringowego Sebastiana Kulczyka został zaproszony start-up Cogniterra, rozwijający platformę AI ułatwiającą pozyskiwanie i analizę informacji przestrzennych.

Od trzech lat konkurs jest adresowany do firm, studentów i mieszkańców z terenu całej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Po raz drugi GZM zdecydowała o przyznaniu Nagrody Specjalnej Przewodniczącego GZM w wysokości 30 tys. zł – otrzymał ją MiRAGE Suite za pomysł na platformę dla projektantów i architektów wewnątrz ułatwiającą tworzenie wizualizacji.

Laureaci i uczestnicy finału mogli również liczyć na nagrody od partnerów ekosystemowych: bilety na AI<>BA Conference od Silesian Startup Foundation czy dostępy do aplikacji Benchy.IT od katowickiego softwarehouse'u. ■

Więcej informacji o konkursie na stronie: kopalniastartupow.katowice.eu.

Szopienice: Będzie pięknie na Uthemannie

Firma Epione zapowiedziała realizację Beauty-Tech Business Center w Szopienicach. To szansa na uratowanie zabytkowego budynku dyrekcji byłej Huty Uthemann, który ma zostać zadaptowany do nowych funkcji.

Grupa Epione jest w Katowicach znana z branży medycznej, a ostatnio również z realizacji inwestycji w samym centrum miasta. W kwartale ulic Dworcowej, Mielęckiego, Stawowej i Dyrekcyjnej buduje laso. Będzie to wielofunkcyjny obiekt z hotelami, biurami i przestrzeniami handlowo-usługowymi.

Spółka szykuje kolejny projekt. Przy ul. Woźniaka w Szopienicach firma zamierza zrewitalizować pozostałości po Hucie Uthemann. Jej zabudowania zaprojektowali kuzyni Emil i Georg Zillmannowie, architekci m.in. katowickiego robotniczego osiedla Nikiszowiec.

Na olbrzymim terenie ostała się wieża ciśnień, portiernia i budynek dyrekcji, znany również jako dawna ce-

chownia. Ten ostatni powstał w 1912 r., a od 1978 r. znajduje się w rejestrze zabytków. Od marca 2024 r. właścicielem nieruchomości jest Epione.

We wnętrzu byłej dyrekcji firma otworzy Beauty-Tech Business Center. Ośrodek ma wspierać rozwój w obszarze kosmologii i zdrowia przy udziale zaawansowanych technologii – sztucznej inteligencji, Internetu rzeczy, aplikacji mobilnych oraz druku 3D.

Charakterystyka inwestycji:

■ 4535 m kw. powierzchni w budynku dawnej dyrekcji,

■ przestrzeń biurowo-konferencyjno-edukacyjna,

■ miejsce współpracy między start-upami, naukowcami i konsumentami,

■ oferta dla branży kosmologicznej i suplementów oraz neurokosmetycznej,

■ minimalizacja zużycia energii, zarządzanie odpadami oraz edukacja ekologiczna.

– Naszym głównym celem jest stworzenie środowiska wspiera-

Zdjęcie wykonano w ramach projektu „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach. W stronę sprawiedliwej transformacji”, finansowanego w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021–2027 (Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji) ze środków Unii Europejskiej.

jącego innowacje i rozwój nowoczesnych technologii w dziedzinie beauty i zdrowia. Pragniemy umożliwić start-upom oraz organizacjom pożytku publicznego dostęp do infrastruktury niezbędnej do szybkiego rozwoju i komercjalizacji nowych rozwiązań – informuje Epione.

Po modernizacji powierzchnie w budynku byłej dyrekcji będą oferowane na wynajem po cenach dostosowanych do możliwości początkujących firm oraz podmiotów non profit, takich jak fundacje i stowarzyszenia.

Epione chce rozpocząć prace adaptacyjne jeszcze w tym roku. Roboty budowlane potrwać przynajmniej dwa lata. Przy realizacji przedsięwzięcia spółka zamierza wesprzeć się funduszami unijnymi.

Na razie firma nie przedstawiła planu na wykorzystanie wieży ciśnień. Natomiast teren inwestora położony w rejonie zabudowań ma zostać przekształcony w publiczną przestrzeń o charakterze parkowym. ■ ZIT

Inwestycja: modernizacja tunelu oraz Kopuły nad Rondem – systemy bezpieczeństwa, wentylacji, oświetlenia, łączności oraz infrastruktura techniczna

Lokalizacja: Rondo gen. Jerzego Ziętka

Planowany termin rozpoczęcia prac: 2026 r. (po zakończeniu procedur przetargowych i podpisaniu umów)

Planowany termin zakończenia prac: ok. 150 dni od podpisania umów dla poszczególnych zadań (2026 r.)

Koszt: ok. 2,5 mln zł (łącznie)

Miejski Zarząd Ulic i Mostów zaczyna prace przy modernizacji i remoncie Tunelu Katowickiego oraz budynku Kopuła nad Rondem. Zostaną poprawione systemy wentylacji, oświetlenia i łączności, tak by działały sprawniej i zgodnie z obecnymi standardami. To jedno z najważniejszych prac w tym miejscu

od wielu lat. Część urządzeń działa nieprzerwanie od 2006 r., czyli od momentu otwarcia tunelu, dlatego wymagają już modernizacji. 8 maja otwarto oferty w przetargu obejmującym modernizację kolejnych kluczowych systemów funkcjonujących w tunelu. MZUiM przeznaczył na realizację tego zadania 1,4 mln zł.

Zakres prac obejmuje m.in. modernizację dźwiękowego systemu ostrzegania (DSO), który odpowiada za emitowanie komunikatów alarmowych i ostrzegawczych w sytuacjach zagrożenia. Zmodernizowany zostanie również system łączności alarmowej i technicznej odpowiedzialny za obsługę

interkomów SOS, telefonów technicznych i systemów radiowych.

Prace obejmą rozbudowę i unowocześnienie systemu kontroli jakości powietrza, który monitoruje poziom tlenku węgla, dwutlenku azotu oraz przejrzystość powietrza w tunelu. Modernizację przejdzie oświetlenie podstawowe i awaryjne. W ramach zadania istniejące oprawy zostaną wymienione na energooszczędne lampy led, a cały system zostanie dostosowany do nowych układów sterowania i wizualizacji. Jednym z elementów zadania będzie również kompleksowe mycie ścian oraz chodników tunelu.

W postępowaniu przetargowym wpłynęła jedna oferta o wartości 1,37 mln zł. Obecnie trwają prace komisji przetargowej.

MZUiM rozstrzygnął też przetarg dotyczący remontu trzech z 28 znajdujących się w obiekcie wentylatorów strumieniowych. Wartość prac to prawie 208 tys. zł. Umowę podpisano 8 kwietnia. Prace zaplanowano na 150 dni.

Jednym z zadań realizowanych w tym roku przez MZUiM będzie montaż nowego zestawu agregatów chłodniczych w Kopule nad Rondem. Wartość zadania to 862 tys. zł. Umowę podpisano 11 maja. Na zrealizowanie inwestycji wykonawca będzie miał 150 dni.

– Regularna modernizacja infrastruktury technicznej to jeden z podstawowych elementów utrzymania bezpieczeństwa ruchu drogowego. Większość prac będzie prowadzona w godzinach nocnych, najczęściej po godz. 22.30, tak aby w jak najmniejszym stopniu wpływać na codzienny ruch w centrum miasta. W czasie realizacji części robót tunel będzie czasowo wyłączany z ruchu, a przejazd będzie się odbywać górą, przez Rondo gen. Ziętka – informuje Piotr Handwerker, dyrektor MZUiM. ■

Inwestycja: remont sceny amfiteatru w Parku Zadole wraz z poprawą dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Termin rozpoczęcia prac: wrzesień 2025 r.

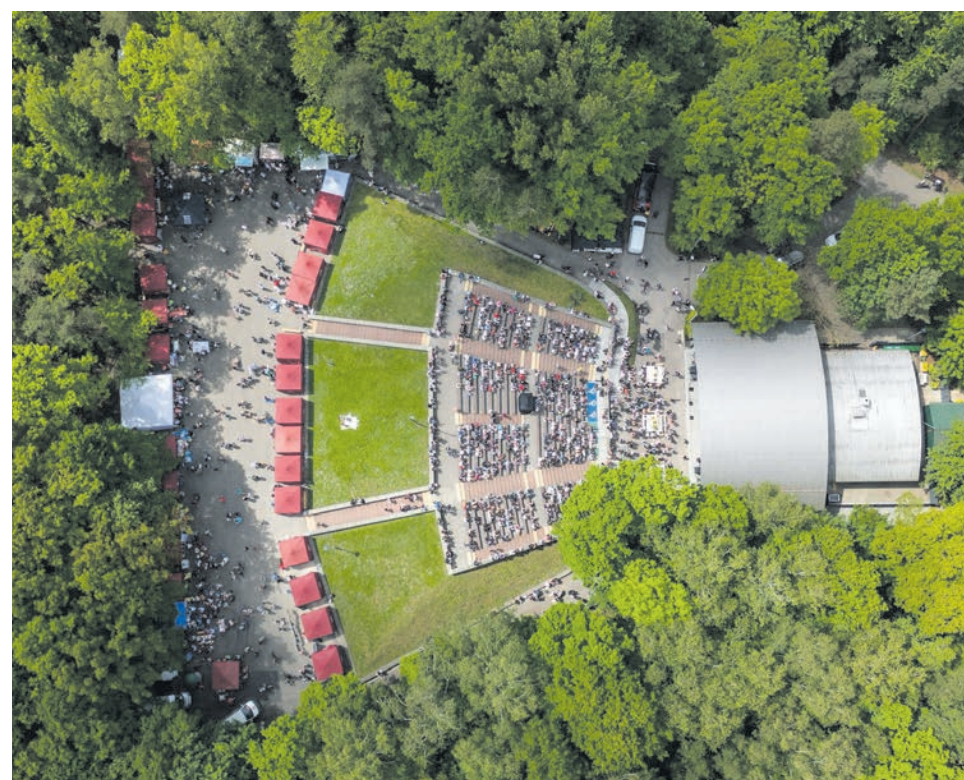
Koszt: 600 tys. zł

W Parku Zadole zakończył się remont sceny amfiteatru. Inwestycja jest realizacją zadania wybranego przez mieszkańców w katowickim budżecie obywatelskim.

Wymieniono nawierzchnię sceny o powierzchni ok. 200 m kw. Nową posadzkę wykonano z antypoślizgowego i wytrzymałego materiału, dostosowanego do intensywnego użytkowania. Utrzymana jest w stonowanej, szarej kolorystyce. Aby poprawić warunki akustyczne, łukowe zadanie sceny oraz stalową okładzinę tylnej ściany pokryto specjalną farbą o właściwościach wygłuszających.

Zakres prac objął także wymianę balustrady amfiteatru na nową, stalową konstrukcję, spójną kolorystycznie z posadzką. Przeprowadzono przegląd oświetlenia – uszkodzone oprawy wymieniono na nowe. Wykonano również ogrodzenie zaplecza z dwiema dwuskrzydłowymi bramami, a także przeprowadzono remont belek konstrukcyjnych i okładzin schodów prowadzących na scenę. Amfiteatr dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Remont sceny amfiteatru poprzedzono wymianą uszkodzonych siedzisk na widowni i odnowieniem części jej nawierzchni. Te prace zakończyły się w 2025 r. ■

→ **Sławomir Rybok: Jak dużym problemem zdrowotnym jest dziś palenie tytoniu w Polsce?**

Justyna Maciejczek: Niestety, nie jest dobrze. Odsetek palaczy w Polsce sięga 27% (a według raportu PAN nawet 28,8%) przy średniej dla UE 24%. Jeszcze w 2019 r. zakładano, że Polska w 2030 r. będzie krajem „wolnym od tytoniu”, czyli z odsetkiem nałogowo palących w wysokości do 5%. Dziś rozważa się scenariusze zakładające taki odsetek dopiero w latach 2040–2055.

→ **Jakie są najpoważniejsze konsekwencje zdrowotne palenia papierosów?**

Konsekwencji palenia tytoniu jest bardzo wiele. Wynikają one z wdychania nie tylko nikotyny, ale przede wszystkim tysięcy substancji smolistych uszkadzających nasz organizm wraz z każdym wypalonym papierosem oraz stwarzających konieczność regeneracji tkanek, z którą organizm palacza nie nadąża.

Dużo się mówi o wpływie palenia na rozwój raka płuca, ale to nie wszystko – palenie powoduje wzrost ryzyka zachorowania na nowotwory krtani, jamy ustnej, gardła, przetyku, jelita grubego, trzustki i żeńskich narządów płciowych.

Chorobą bezpośrednio związaną z paleniem tytoniu jest przewlekła obturacyjna choroba płuc – POChP. Nazwa nie mówi wiele, a chodzi o chorobę obejmującą uszkodzenie struktury płuc i oskrzeli, prowadzącą do powstania z jednej strony pęcherzy rozdmownych w płucach, czyli miejsc, gdzie wymiana gazowa nie zachodzi w sposób odpowiedni, a z drugiej do postępującego, nieodwracalnego zwężenia światła oskrzeli, co powoduje duszność, kaszel z odkrztuszeniem wydzieliny, a w skrajnych przypadkach niewydolność oddychania wymagającą stałej tlenoterapii.

Palenie wpływa także na powstawanie miażdżycy, czyli uszkodzenia naczyń tętniczych, które prowadzi do choroby niedokrwiennej serca, stanowiącej prostą drogę do zawału serca. Co więcej, miażdżycy prowadzi do udarów mózgu oraz przewlekłego niedokrwienia kończyn dolnych, co grozi amputacją.

Czy okazjonalne palenie również jest tak niebezpieczne?

Tak, okazjonalne palenie jest niebezpieczne, ponieważ ok. 18–20% osób palących nieregularnie przechodzi w ciągu roku do codziennego palenia. Z szerszej perspektywy ponad 60% wszystkich osób, które kiedykolwiek eksperymentowały z papierosem, rozwija przynajmniej tymczasowy codzienny nawyk.

Poza tym każdy papieros to dawka substancji toksycznych dla całego organizmu oraz uszkodzenie chemiczne i termiczne nabłonka jamy ustnej i gardła.

→ **Obecnie dużym problemem, szczególnie wśród młodych, jest moda na e-papierosy. Czy rzeczywiście są one mniej szkodliwe niż tradycyjne papierosy?**

Po pierwsze, palenie papierosów i innych alternatyw jest szkodliwe – prowadzi do uzależnienia od nikotyny, a wyroby z nikotyną zawierają znaczną ilość różnych substancji do-

Rzuć palenie!

Niedawno obchodziliśmy Światowy Dzień bez Tytoniu. Mimo że moda na palenie papierosów w Polsce na szczęście minęła, to jednak popularne stały się e-papierosy. O szkodliwości palenia z lek. Justyną Maciejczek, na co dzień pracującą w Oddziale Pneumonologii Górnośląskiego Centrum Medycznego im. prof. Leszka Gięca w Katowicach, rozmawia Sławomir Rybok.

datkowych. Często wyroby te nie są przebadane pod względem dodatków chemicznych. Ponadto niebezpieczeństwo stanowią dodatki smakowe i zapachowe.

Mimoходом można przyjąć znacznie większą dawkę nikotyny niż paczka papierosów, w znacznie krótszym czasie, co może spowodować zatrucie organizmu, w tym groźną arytmie lub wzrost ciśnienia tętniczego.

Jednak dostępne dowody naukowe wskazują, że wyroby tytoniowe do podgrzewania mogą być znacząco mniej szkodliwe od papierosów, dlatego część krajów decyduje się na ich popularyzację, np. Wielka Brytania i Czechy. Trzeba zaznaczyć, że ostateczna ocena będzie możliwa dopiero w kolejnych

latach z uwagi na brak dostępnych badań oceniających wieloletni wpływ tych wyrobów na zdrowie

→ **Jak organizm się regeneruje po rzuceniu palenia?**

Już po kilkudziesięciu minutach tętno i ciśnienie tętnicze krwi spadają do wartości prawidłowych. Po kilku godzinach obserwujemy spadek karboksyhemoglobiny, czyli hemoglobiny wyłączonej z przenoszenia tlenu, ponieważ jest ona zajęta przez tlenek węgla, tak jak u osób zaczadzonych.

Po mniej więcej 48 godzinach nikotyna jest całkowicie usuwana z organizmu, wtedy też poprawia się odczucie smaku i zapachu. To właśnie dlatego po rzuceniu palenia tak łatwo

Stacjonarnie poradnie leczenia uzależnień zajmujące się nikotynizmem znajdują się w Warszawie, Krakowie i Poznaniu. Można również zasięgnąć bezpłatnej porady w Telefonicznej Poradni Pomocy Palącym (pod numerem infolinii 801 108 108 lub na portalu jakrzucicpalenie.pl) – można tam liczyć na porady specjalistów, w tym psychologów. Jak wiemy, nikotynizm to uzależnienie natury zarówno psychologicznej, jak i fizycznej, dlatego wsparcie psychologiczne, lekowe oraz nikotynowa terapia zastępcza (NTZ) powinny być stosowane komplementarnie.

jest przytyć – potrawy zaczynają pachnieć bardziej apetycznie, co zachęca do jedzenia. Warto wspomnieć, że najłatwiej jest przytyć w ciągu pierwszych 8–12 tygodni od rzucenia palenia, a średni przyrost masy ciała to 3–5 kg, czyli nie tak dużo.

W kolejnych miesiącach mija „kaszel palacza”, powodowany stałą koniecznością oczyszczania dróg oddechowych z substancji szkodliwych. Po roku spada ryzyko chorób układu krążenia, w tym zawału serca.

W kolejnych latach po zaprzestaniu palenia ryzyko nowotworów związanych z paleniem pomału wraca do tzw. ryzyka populacyjnego. Najwolniej ryzyko nowotworu płuca – po 15–20 latach.

→ **Czym jest bierne palenie i jakie niesie konsekwencje dla osób niepalących?**

Bierne palenie to mimowolne wdychanie dymu tytoniowego uwalnianego podczas palenia papierosów. Jest szczególnie niebezpieczne dla zdrowia, gdyż boczny strumień dymu tytoniowego zawiera od 5 do 15 razy więcej tlenu węgla i od 2 do 20 razy więcej nikotyny niż dym wdychany przez palaczy. Wdychanie dymu wydychanego przez palaczy zwiększa u osób niepalących ryzyko wystąpienia raka płuc i chorób serca (np. choroby niedokrwiennej serca).

Dym ten zawiera także wiele substancji alergizujących, powodujących łzawienie oczu, podrażnienie błony śluzowej nosa, kaszel, nawracające zakażenia układu oddechowego, a także uczulenia i w konsekwencji astmę. Dodatkowo kontakt osób niepalących z dymem tytoniowym osłabia ich zdolność do pracy, zmniejsza wydajność, demobilizuje i pogarsza samopoczucie.

Na koniec chciałabym dodać, że zawsze warto próbować rzucić palenie. Palacze statystycznie żyją o 10 lat krócej. Osoba, która rzuci palenie w wieku 25–35 lat, statystycznie ma szansę przeżyć tak długo jak osoby niepalące. Jeśli rzuci się palenie w wieku 45–55 lat, można zyskać ok. sześciu lat życia. Nikotynizm jest obecnie postrzegany jako choroba.

O rzuceniu nałogu warto porozmawiać ze swoim lekarzem rodzinnym lub lekarzem pulmonologiem. Średnio palenie udaje się rzucić na dobre dopiero za ósmym razem, dlatego warto nie poddawać się po pierwszej nieudanej próbie. ■

„Kawiarenki Miasta Nauki” w czerwcu

„Kawiarenki Miasta Nauki” to program popularnonaukowy, który kontynuuje działania zainicjowane w ramach Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024. Jest on realizowany we współpracy z uczelniami tworzącymi Konsorcjum Akademickie „Katowice – Miasto Nauki”. Spotkania są otwarte dla wszystkich: dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Pokazują, jak wiedza naukowa może się przydać w codziennym życiu.

■ **10 czerwca, godz. 10.00–11.30** – MDK „Murcki” – dr n. o zdr. Justyna Nowak: prelekcja „Słońce w pigułce – jak witamina D wpływa na nasze zdrowie?”

Dlaczego witamina D jest tak ważna w naszym codziennym życiu? Jak ją uzupełniać i co powoduje jej niedobór? Wykład będzie poświęcony znaczeniu witaminy D dla zdrowia człowieka, a prowadząca poruszy m.in. temat źródeł witaminy D, przyczyn niedoborów i aktualnych zaleceń dotyczących suplementacji.

■ **12 czerwca, godz. 8.45–10.30** – SP 32 Katowice – dr Barbara Hall: prelekcja „Zdrowie na widelcu”

Obecnie na świecie, w tym w Polsce, panuje epidemia poczucia lęku, nieradzenia sobie ze stresem i depresji. To, co spożywamy każdego dnia, wpływa na nasze zdrowie nie tylko fizyczne, ale i psychiczne. Podczas spotkania uczniowie zdobędą wiedzę o tym, co jeść i pić, a czego nie, by lepiej spać, radzić sobie z codziennymi wyzwaniami i po prostu czuć się lepiej.

■ **13 czerwca – Dolina Trzech Stawów – Leśny Piknik Rodzinny „Ekoopowiedzialnie”**

♦ **godz. 11.00–13.00** – dr Barbara Hall – otwarte porady dla wszystkich zainteresowanych na temat ekodżędzenia i zdrowego odżywiania, „Zdrowie na widelcu”;

♦ **godz. 13.00–17.00** – Fundacja „SOLE” – warsztaty ekologiczno-techniczne „Domki dla zapylaczy – tworzenie schronień dla owadów”.

Warsztat ekologiczno-techniczny polegający na tworzeniu domków dla owadów zapylających z wykorzystaniem m.in. puszek po żywności oraz naturalnych materiałów, takich jak trzcina, szyszki, patyki i słoma. Uczestnicy poznają rolę owadów w ekosystemie oraz ideę ponownego wykorzystania odpadów w praktyce. Zajęcia są skierowane do wszystkich zainteresowanych, niezależnie od grupy wiekowej.

■ **16 czerwca, godz. 8.45–10.30** – SP 17 Katowice – dr Mateusz Muszyński: prelekcja „O złocie i jego wartości”

Warsztaty skierowane do uczniów szkół podstawowych z klas VI–VIII. Uczest-

nicy będą mieli okazję poznać historię złota w pigułce – od jego roli w starożytnych cywilizacjach, przez gorączkę złota w Stanach Zjednoczonych, aż po rosnące znaczenie tego kruszcu we współczesnym świecie. Dzieci dowiedzą się, jakie właściwości złota sprawiają, że jest ono tak cenne, gdzie jest wydobywane, a także spróbują odpowiedzieć na pytanie, kiedy mogą wyczerpać się jego zapasy. Warsztaty przybliżą uczniom mechanizmy, które wpływają na cenę złota, a także pokażą różne sposoby inwestowania w złoto. Warsztaty mają charakter praktyczny – na zakończenie uczniowie wezmą udział w krótkim ćwiczeniu pt. „Nasza złota inwestycja”, w którym w grupach będą planować i przedstawiać własne inwestycje na podstawie przyjętych założeń.

■ **30 czerwca, godz. 10.00–11.30** – MDK „Kostuchna” – dr Łukasz Szewczyk i Paweł Dobrosz: prelekcja „Senior w świecie finansów”

Celem wykładu jest ukazanie, jak senior może się odnaleźć we współczesnym świecie finansów i bezpiecznie zarządzać pieniędzmi. W jego trakcie zostanie omówiona m.in. istota rynku finansowego z perspektywy seniora, w tym innowacyjne metody płatności bezgotówkowych oraz proste sposoby kontrolowania wydatków i oszczędności. Uczestnicy poznają także najczęstsze zagrożenia, takie jak fałszywe inwestycje czy wyłudzenia, oraz dowiedzą się, jak im zapobiegać. Przedstawione zostaną praktyczne wskazówki dotyczące produktów finansowych, w szczególności na co powinno się zwracać uwagę przed podpisaniem jakichkolwiek umów o produkt finansowy. Wykład zakończy sesja pytań od słuchaczy. ■

Polska Sieć Miast i Społeczności Przyjaznych Osobom Starszym

19 maja w Warszawie odbyła się uroczysta gala inaugurująca działalność Polskiej Sieci Miast i Społeczności Przyjaznych Osobom Starszym WHO, która formalnie działa od lutego.

Miasto Katowice reprezentowała Aleksandra Musioł – pełnomocnik prezydenta miasta Katowice ds. seniorów. Wydarzenie zorganizowano w Pałacu Staszica – siedzibie Polskiej Akademii Nauk. Podczas gali Uniwersytet Jagielloński oficjalnie przejął rolę koordynatora Polskiej Sieci, a miasta i gminy otrzymały certyfikaty członkowskie.

Galę przygotowało Biuro Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w Polsce we współpracy z Uniwersytetem Jagiello-

skim oraz Sekcją Socjologii Starzenia się i Starości Polskiego Towarzystwa Socjologicznego. Patronat nad wydarzeniem objęła Marzena Okła-Drewnowicz, pełnomocnik rządu ds. polityki senioralnej. W wydarzeniu uczestniczyła także Nino Berdzuli, przedstawicielka WHO w Polsce.

Katowice należą do Globalnej Sieci Miast i Społeczności Przyjaznych Osobom Starszym WHO, a koordynatorem udziału w niej naszego miasta jest Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice. Inicjatywa ma na celu wspieranie działań na rzecz tworzenia miast bardziej dostępnych, otwartych i przyjaznych osobom starszym. ■

RED

Przedstawicielki Katowic nominowane w ogólnopolskim konkursie Fundacji Pro NGO

Podczas gali Fundacji Pro NGO, która odbyła się na Uniwersytecie Jagiellońskim, doceniono osoby działające na rzecz współpracy samorządu i organizacji pozarządowych. W gronie pięciu nominowanych w kategorii „Urząd” znalazły się aż dwie przedstawicielki Katowic. Nominacje otrzymały:

■ **Agnieszka Lis** – pełnomocnik prezydenta miasta Katowice ds. organizacji pozarządowych,

■ **Aleksandra Musioł** – pełnomocnik prezydenta ds. seniorów.

To wyjątkowe wyróżnienie jest efektem wieloletniej, zaangażowanej pracy na rzecz mieszkańców, organizacji społecznych i budowania partnerstw, które realnie zmieniają nasze miasto. Cieszy nas, że działania reali-

zowane w Katowicach są dostrzegane i doceniane także na poziomie ogólnopolskim. To właśnie codzienna współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi pozwala tworzyć miasto otwarte, aktywne i wrażliwe na potrzeby mieszkańców. Gratulujemy obu nominowanym! ■KK

„The Voyage” – premiera w Katowicach

Są wydarzenia, które mogłyby powstać gdziekolwiek. Są też takie, które powstają w konkretnym miejscu – wykorzystują jego pamięć, historię i energię, aby przetrwać je w uniwersalną opowieść. „The Voyage”, multimedialne widowisko z obrazami Jana Sawki, muzyką Józefa Skrzeka i poezją Edwarda Stachury, należy do tej drugiej grupy. Ten projekt musiał mieć premierę właśnie w Katowicach.

Katowice są miastem, które od lat potrafi słuchoać. Słuchać tu blues, rock, jazz i muzykę współczesną. To tutaj od ponad czterech dekad rozbrzmiewa Rawa Blues, jeden z najważniejszych festiwali bluesowych w Polsce. To tutaj działa Szlak Śląskiego Bluesa. Tutaj powstał Festiwal Prawykonawców „Polska Muzyka Najnowsza”. To tutaj genialną muzykę tworzył Wojciech Kilar. I to tutaj, w mieście, które powstało dzięki pędowi ku nowoczesności, najpierw powstało konserwatorium muzyczne (dziś Akademia Muzyczna), a dopiero potem szkoła techniczna (Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe).

Nic zatem dziwnego, że to właśnie w Katowicach 14 czerwca o godz. 20.00 w sali koncertowej NOSPR zaplanowano światową premierę widowiska „The Voyage”. Jego wizualnym sercem są 1202 prace plastyczne Jana Sawki, skomponowane w jedną filmową opowieść.

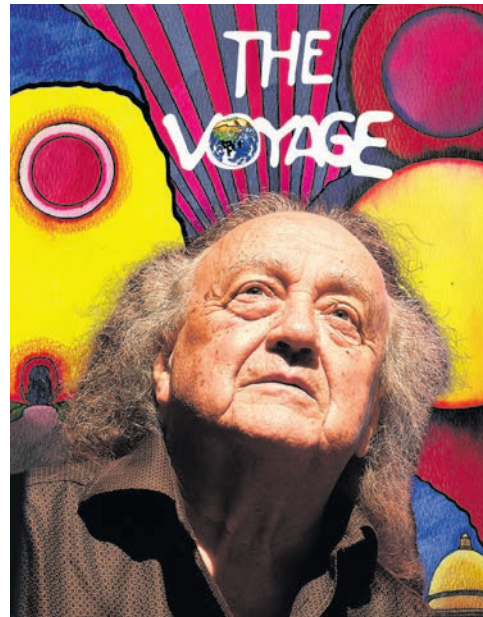
Urodzony w Zabrze Jan Sawka był artystą, który przekraczał granice mediów. Z suk-

cesami zajmował się plakatem, malarstwem, scenografią, architekturą i multimediami. Zmuszony do wyjazdu z Polski, zyskał uznanie w Europie i USA. To właśnie w USA współpracował m.in. z zespołem Grateful Dead, tworzył rysunki dla dzienników „The New York Times” i „The Boston Globe”, a także rozwijał własny język wielkoformatowych widowisk multimedialnych. Jego prace były pokazywane w galeriach i muzeach w Europie, Stanach Zjednoczonych i Japonii. Po 1989 r. prace Sawki były prezentowane w Muzeum Narodowym w Krakowie, Warszawie, Poznaniu, Gdańsku i Wrocławiu. Jego ostatnim wielkim projektem było właśnie „The Voyage”, nad którym pracował do ostatnich dni życia.

Muzykę do tej opowieści stworzył Józef Skrzek, jeden z najważniejszych artystów wyrosłych ze śląskiej ziemi. Jego twórczość łączy rock progresywny, muzykę elektroniczną, improwizację i duchowe skupienie. W Katowicach ta muzyka brzmi szczególnie mocno.

Trzecią warstwą „The Voyage” jest poezja Edwarda Stachury, która zadaje proste pytania, na które jednak nie ma prostych odpowiedzi.

Czwarta warstwa to właśnie Katowice. Miasto, które powstało i rozwinęło się dzięki nowoczesnym technologiom z XIX w.: maszynie parowej, kopalniom i kolejom. Spotykamy się przecież w przepięknej sali, która powstała na terenie po zamkniętej już kopalni. Dosłownie kilka kilometrów dalej jest kolejne symboliczne miejsce – KWK „Wujek”, kopalnia, w której zginęli górnicy walczący o wolność.

„The Voyage” – podstawowe informacje

To wypowiedź trzech mistrzów: obrazu, muzyki i poezji. Antywojenny spektakl. Zbiorowy portret ludzkości. Podróż przez życie i ludzkie doświadczenia: narodzin, tworzenia, niszczenia, uzdrawiania i odradzania się. „The Voyage” składa się z 1202 obrazów Jana Sawki, muzyki Józefa Skrzeka wykonywanej na żywo oraz poezji Edwarda Stachury. Kompozycja Skrzeka to muzyczna odpowiedź na monumentalne zagadnienia spektaklu.

„The Voyage” to tryptyk. W pierwszej części („BIRTH”) doświadczamy narodzin

ludzkości i kultury, aspiracji i kreatywności. Druga część („WAR”) to opowieść o mrocznej i destrukcyjnej stronie człowieczeństwa, która przejmuje kontrolę nad światem. W trzeciej („HEALING”) nadchodzi czas żałoby, ale i uzdrowienia oraz ponownego narodzenia po traumach.

„The Voyage” pokazuje, że ludzka historia powraca w cyklach: od narodzin, przez zniszczenie, po uzdrowienie i odrodzenie.

Wydarzenie odbędzie się 14 czerwca o godz. 20.00 w sali koncertowej Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach.

WYKONAWCY:

- **Józef Skrzek** – kompozytor, dyrygent, fortepian, moog, wokal
- **Hanna Maria Sawka** – reżyser
- **prof. Henryk Jan Botor** – organy piszczalkowe
- **Steve Kindler** – skrzypce dziewięciostrunowe
- **Mirosław Muzykant** – instrumenty perkusyjne
- **Apostolis Anthimos** – gitara
- **Piotr Wojtasik** – trąbka
- **Aga Zaryan** – wokal
- **Elżbieta Skrzek** – wokal
- **Karina Skrzyszewska** – wokal
- **Kwintet Sonos** (Orkiestra AUKSO)
- **Chór Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach**
- **Akademicki Chór Politechniki Śląskiej**

Muzeum Historii Katowic z nagrodami

TOMASZ ZAK, UWWS

Muzeum Historii Katowic otrzymało dwa wyróżnienia w tegorocznej edycji Nagród Marszałka Województwa Śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku 2025.

Nagrody są przyznawane muzeom z województwa śląskiego za najważniejsze osiągnięcia zrealizowane w roku poprzedzającym daną edycję konkursu. Wyróżnienia wręczono w czterech kategoriach: „Wystawy”, „Publikacje książkowe”, „Inicjatywy edukacyjne i popularyzacja dzie-

dzictwa kulturowego” oraz „Dokonywanie z zakresu konserwacji”.

Muzeum Historii Katowic zostało wyróżnione w kategorii „Wystawy” za projekt „Suberlak. Baśń o wspólności”. Drugie wyróżnienie MHK otrzymało w kategorii „Inicjatywy edukacyjne oraz popularyzacja dziedzictwa kulturowego” za projekt „Mama w Muzeum – edycja 2025”.

W tej samej kategorii główną nagrodę zdobyło Muzeum Śląskie w Katowicach

za projekt „Etnoalternatywa – nowe oblicza tradycji”, skierowany do osób z ograniczonym dostępem do kultury i sztuki.

Do tegorocznej edycji konkursu zgłoszono 65 projektów z 19 muzeów województwa śląskiego. Nagrody Marszałka Województwa Śląskiego ustanowiono w 2006 r., aby promować najwybitniejsze osiągnięcia muzealne oraz podkreślać znaczenie ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego. ■

JOANNA GÓRSKA

„Ostańce dębskie” zwycięzcą konkursu „Rzuć okiem na dzielnicę”

Fotografia autorstwa Wiktora Szopy zdobyła I miejsce w konkursie fotograficznym „Rzuć okiem na dzielnicę”, realizowanym w ramach projektu „Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec – Józefowiec i Dąb. W stronę sprawiedliwej transformacji”, finansowanego z Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021–2027 (Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji).

Stare Katowice – pocztówka z Rożdzenia

Prezentowana karta pocztowa przynosi nas do Rożdzenia – dziś części katowickich Szopienic. Została wydana w 1904 r. przez lokalnego księgarza Augusta Zakrzewskiego.

Awers przedstawia fragment dzisiejszej ul. ks. bp. Herberta Bednorza – najbardziej reprezentacyjnej ulicy Rożdzenia. Po lewej stronie widzimy wzniesiony w latach 1899–1901 neogotycki ewangelicki Kościół Zbawiciela. Za świątynią znajduje się willa lekarza Leopolda Stauba (nr 16), kolejny budynek mieści aptekę Rudolfa Graefego (nr 14). Uważny obserwator dostrzeże w lewym dolnym rogu tory tramwajowe prowadzące do zajezdni przy obecnej ul. Wałowej.

Po prawej stronie widać gmach szkoły ewangelickiej (obecnie siedziba Szkoły Podstawowej nr 55 Specjalnej), a na dal-

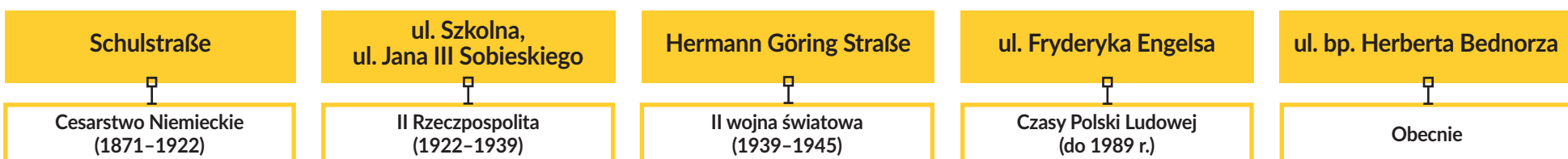
szym planie – kamienice mieszkalne. Warto zwrócić uwagę na ogrodzenia oddzielające posesje od chodnika – detal charakterystyczny dla reprezentacyjnej zabudowy przełomu XIX i XX w. Za ogrodzeniami często znajdowały się tzw. przedogródki – przestrzeń przed domem, którą jako pierwszą widzieli goście i przechodnie, tworząca pierwsze wrażenie o posesji.

Pocztówka ukazuje ten fragment Rożdzenia w okresie dynamicznego rozwoju. Nie powstał jeszcze budynek plebanii ewangelickiej (nr 20), nie ma też kamienicy Franza Mixy z klatką schodową ozdobioną personifikacjami czterech żywiołów (nr 22). Już wtedy zabudowa i infrastruktura miejscowości zdradzały wyraźne aspiracje miejskie. ■

MICHAŁ MALINA

JAK NA PRZESTRZENI LAT ZMIENIAŁY SIĘ NAZWY TEGO MIEJSCA?

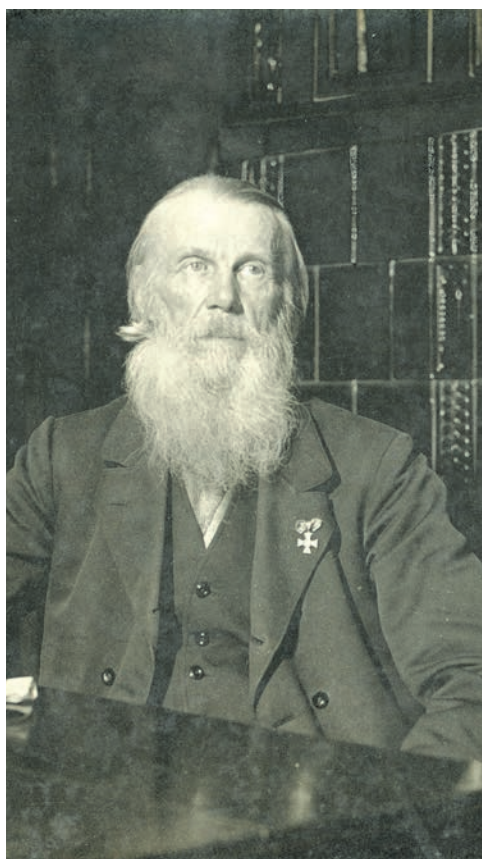

Śląskie życiorysy: Ernst von Prittwitz und Gaffron

Zapewne wielu mieszkańców wschodnich Katowic kojarzy nazwę „Prittwitz”. Najczęściej przychodzi ona na myśl zabytkowy budynek stojący na końcu ul. Krakowskiej. To jednak również nazwisko skromnego hutniczego urzędnika, który pozostawił po sobie niezwykle dziedzictwo dla ewangelików z Rożdzenia, Szopienic i okolic, którzy obchodzą w tym roku jubileusz 125-lecia poświęcenia swojego kościoła.

Ernst von Prittwitz und Gaffron urodził się 2 kwietnia 1856 r. w Dreźnie, w arystokratycznej rodzinie związanej z wojskiem, polityką i przemysłem. W młodości uległ ciężkiemu wypadkowi. Rekonwalescencję przechodził w zakładach diakonijnych w Hamburgu oraz u joannitów w Berlinie. Dobroć, której tam doświadczył, ukształtowała jego duchowość i sprawiła, że postanowił poświęcić życie służbie innym oraz działalności dobroczynnej.

Do Rożdzenia przybył w latach 80. XIX w., gdzie objął posadę urzędnika hutniczego w hucie ołowiu Walther Croneck, wchodzącej w skład zakładów spółki Georg von Giesches Erben. Zamieszkał w domu przy Luisenstraße 17 (dziś ul. gen. Józefa Hallera) w Burowcu. W nowym miejscu zwrócił szczególną uwagę

na potrzeby współwyznawców. Chciał, aby ich poziom życia, kultura i pobożność wzrastały. Aby to było możliwe, dostrzegł konieczność stworzenia materialnej podstawy takiego procesu. W tym celu należało dla ewangelików z Szopienic i Rożdzenia zbudować kościół, dom parafialny i plebanię.

Nasz bohater prowadził bardzo skromne życie. Choć nie dysponował dużymi sumami, większość zarobionych pieniędzy przeznaczal na cele charytatywne. Wieczorami spędzał długie godziny na pisaniu listów z prośbami o wsparcie. Wykorzystywał przy tym rodzinne znajomości oraz znane nazwisko. Dzięki temu docierał do licznych darczyńców wspierających jego inicjatywę. Efektem wieloletnich starań była budowa w latach 1899–1901 kościoła ewangelickiego przy obecnej ul. Bednorza (patrz: pocztówka wyżej). Następnie zaangażował się w budowę plebanii i domu parafialnego ze stacją diakonijną, która miała nieść pomoc najuboższym mieszkańcom.

W 1913 r. przeszedł na emeryturę. Po kilku latach zamieszkał u siostry w Sobieszowie, dziś będącym częścią Jeleniej Góry. Zmarł 18 listopada 1925 r. i został pochowany

na nieistniejącym już cmentarzu ewangelickim w Jeleniej Górze-Cieplicach.

Mimo upływu czasu i zmian przynależności państwowej pamięć o nim pozostała żywa wśród szopienickich ewangelików. Przyczyniła się do tego m.in. fotografia z jego charakterystyczną podobizną. Niedługo znajdowała się w domu parafialnym, później na plebanii, a dziś można ją zobaczyć w zakrystii kościoła. Starszy człowiek z bujną brodą wciąż spogląda na dzieła, do których powstania tak znacząco się przyczynił. ■

MICHAŁ MALINA

Nazwa „Pałacyk Prittwitz” odnosząca się do budynku przy ul. Krakowskiej nie pochodzi od Ernsta von Prittwitza. Obiekt wzniesiono w sąsiedztwie szybu Prittwitz kopalni Giesche i stąd wywodzi się jego nazwa. Sam szyb nazwano natomiast na cześć Wilhelma von Prittwitza, jednego z najważniejszych urzędników spółki Giesche.

Uskrzydleni...

Z Beatą Twardowską, prezes zarządu Fundacji „Śląskie Anioły”, rozmawia Maciej Szczawiński.

→ **Maciej Szczawiński:** Pamiętam, że działalność fundacji i cel swoich działań nazwała Pani kiedyś „kolorowaniem życia”. Żyjemy w czasach przesylenia kolorem. Kolor coraz częściej ma aspekt reklamowy i fotoszopujący, zatem z realną rzeczywistością ma niewiele wspólnego.

Beata Twardowska: To oczywiste. Wszyscy jesteśmy dzisiaj przebudzowani i przekolorowywani, pod tym względem żyjemy w świecie nadmiaru, co – jak wiadomo – niekoniecznie musi kojarzyć się ze szczęściem. Stąd tak silnie eksponowana przez nas biel. Biel z całą jej kulturową symboliką, ale też spontanicznym odbiorem tego koloru, który emocjonalnie „uskrzydla”, kojarzy się z pozytywnym uczuciem i nastrojem.

→ **Ale czarny też może być odreagowaniem owego przebudzowania. Wciąż zresztą bardzo jest modny, skutecznie retuszuje...**

Kiedyś usłyszałam takie zabawne powiedzonko: „Czarne kolory przyciągają niechciane upiory”. I niestety coś w tym jest! Chodzi o pewną aurę, pewien klimat, który wkłada się niepostrzeżenie, działa na podświadomość. Nie powinno się lekceważyć takich zjawisk. Zwłaszcza gdy chodzi o wspieranie osób w kryzysie, nieraz bardzo głębokim, nie mówiąc już o pomocy chorym czy osieroconym dzieciom. Ich dzieciństwo zostało niejako ograbione z kolorów, a już na pewno z tego, co jasne i co kojarzy się z bezpieczeństwem, radością życia itd.

→ **Fundacja „Śląskie Anioły”, której Pani prezuje, właśnie w zakresie pomocy najmłodszym ma nie tylko znaczące osiągnięcia, ale przede wszystkim kolosalne doświadczenie.**

Proszę Pana, kiedy o tym pomyślę, wyświeła mi się natychmiast całe morze doświadczeń, doznań, odczuć, ale także konkretnej praktyki. Ostrożnego – bo to bardzo delikatna materia – zbliżania się. Rozpoznawania nie zawsze oczywistych czy czytelnych potrzeb. Moja działalność charytatywna trwa już ponad 20 lat. To kawał czasu. Ale intencja jest niezmiennie ta sama: przyjść z pomocą, w miarę możliwości pomocą najbardziej efektywną. Rozpoznać nakaz chwili, ale też – a może zwłaszcza – istotę zjawiska, jakim jest osamotnienie czy bezradność. To, by wrócić do „kolorystycznego” wątku naszej rozmowy, sprowadza się nierzadko do banalnych, zdawałoby się, gestów i posunięć. Fakt, że przychodzi ktoś już zapamiętany, z uśmiechem i właśnie w zdecydowanie jasnych kolorach (ubiór!), że przynosi kolorowe zabawki, książeczki, owoce, słodczyce i że nie odchodzi natychmiast, ale jest przez dłuższy

czas razem, jest niezwykle istotne. Ma znaczenie, po prostu pomaga.

→ **„Śląskie Anioły” starają się kolorować świat nie tylko skrzywdzonym przez los dzieciom. Przychodzie z pomocą również seniorom, a to już zupełnie inna przestrzeń. Inne panują tu realia, inne są potrzeby i odmienne, trudne niejednokrotnie reakcje.**

Od dwóch lat nasze projekty dotyczą również potrzebujących pomocy osób „w starszym wieku”. Ale takie określenie jest mało precyzyjne. Spotkamy tu bowiem osoby, które są dosłownie wszędzie: na tańcach, na spotkaniach, w teatrach – krótko mówiąc, radzą sobie w życiu i nie potrzebują naszego wsparcia. Natomiast druga kategoria to np. ludzie dotknięci bardzo poważną już demencją. Trafiliśmy do takiej właśnie grupy. Liczy 25 osób. Przychodzimy co najmniej dwa razy w miesiącu, a oni czekają na nas z najprawdziwszą radością, bo wymyślamy im coraz to nowsze zajęcia. Na ile to tylko możliwe, stymulujemy ruch, postrzeganie, wyobraźnię etc. Do MOPS-u rodziny zazwyczaj przywożą ich jak do przedszkola. Przywożą rano, odbierają pod wieczór. A oni najczęściej siadają w jednym miejscu, pogrążają się w apatii i jak nie trafisz do nich, nie postarasz się mimo wszystko przebić przez ten mur nie werbalnie, ale np. przez kontakt wzrokowy, ciepły, delikatny dotyk, jeśli nie wyciągniesz ich na spacer – osoby te właściwie nieruchomieją.

→ **Pani Beato, „Śląskie Anioły” od z górą 20 lat są nieustannie w akcji. Warto podkreślić, że wszystko, co fundacja realizuje, jest możliwe dzięki wolontariuszom, którzy angażują się w działalność nieodpłatnie, po prostu z potrzeby serca. To już znaczna grupa i duży Pani osobisty sukces. Podziwu godne, że „skrzydła” zakłada Pani codziennie... po wykonaniu swych obowiązków zawodowych.**

W trakcie swojej działalności samorządowej, potem społecznej samorządowej i charytatywnej zorientowałam się szybko, że to jest po prostu całe moje życie. Dzieci odchowane, dorosłe, zresztą od paru lat mieszkają ze swoimi pociechami w Wielkiej Brytanii, mąż zajęty zawodowo, a po pracy intensywnie trenuję, bo jest ambitnym sportowcem... Krótko mówiąc, otworzyła się przede mną wolna przestrzeń i poważne pytanie: co zamierzasz robić dalej? Sensownego? Dobrego? Odpowiedź nasunęła się sama. Wnuki daleko, ale jest dom dziecka, nie mam już dziadków ani rodziców, ale mam seniorów w DPS-ie, a oni wszyscy są w większej lub mniejszej potrzebie. Troska o nich szybko stała się moją ogromną pasją i wręcz powołaniem, które przyciągnęło 15 takich kobiet jak ja. Każda ustawiona życiowo, każda ma swoją firmę, swoje pieniądze, każda jest spełniona. Zatem wszystkie po godzinach niełatwej przecież

Moja działalność charytatywna trwa już ponad 20 lat. To kawał czasu. Ale intencja jest niezmiennie ta sama: przyjść z pomocą, w miarę możliwości pomocą najbardziej efektywną. Rozpoznać nakaz chwili, ale też – a może zwłaszcza – istotę zjawiska, jakim jest osamotnienie czy bezradność

pracy działamy wspólnie... To dom dziecka, to DPS, to przygotowanie kolejnej imprezy charytatywnej, przy czym u mnie nie ma żadnego etatu! Zawsze mówię: „U mnie nie zarobisz ani złotówki, ewentualnie możesz tylko dołożyć”. Da się? Da się! Dziś organizuję ma-

sowe wielkie imprezy – cel oczywiście charytatywny – nie korzystając z żadnych środków publicznych! A ci, którzy mi w tym towarzyszą, mówią często: „Beata, wspaniała sprawa! Jak dobrze, że mnie tym zaraziłaś, ciągniemy dalej. Jest pięknie!” ■

INFORMATOR

kulturalny

21. edycja, ponad 50 artystów, cztery dni

Tauron Nowa Muzyka Katowice wraca w czerwcu

Od 4 do 7 czerwca 2026 r. Strefa Kultury zamieni się w epicentrum muzyki elektronicznej. Tauron Nowa Muzyka Katowice – trzykrotny laureat European Festival Awards jako najlepszy mały festiwal w Europie – świętuje 21. edycję z programem, który łączy pokolenia i gatunki.

Wszystko zaczęło się w 2006 r. od grupy przyjaciół z klubu Hipnoza i nieczynnego szybu kopalni Wilson. DJ Krush, Swayzak, Cristian Vogel na scenie. 20 lat później festiwal ściąga na Śląsk największe nazwiska elektroniki, hip-hopu, jazzu i awangardy – i wciąż wyławia

artystów, zanim trafią do mainstreamu. Autechre, Flying Lotus, Bonobo, Fever Ray, Jeff Mills – wszyscy zagraли w Polsce po raz pierwszy właśnie tutaj.

Tegoroczny line-up rozkłada się na kilka scen, z których każda ma własny charakter. Koncert otwarcia w NOSPR (wyprzedany) to premiera „Non Fiction” Hani Rani z orkiestrą symfoniczną. Club Stage oferuje dwie noce o dwóch obliczach: piątek z Blawanem live, Kangding Ray live, Dave’em Clarkiem i Efdeminem, sobota z Guyem Mantrzurem, Nickiem Warrenem i Johnem Digweedem. Na Secret Stage sześć DJ-ek nadaje ton: ANNA, Bliss Kiss, Cougar, Kari, JAMIIE, a closing tradycyj-

nie należy do Robaga Wruhme, przyjaciela festiwalu od 15 lat. Amfiteatr powered by Tauron to hip-hop i jazz: Fisz Emade Soundsystem, Princess Nokia, Kofi Stone, Omasta Block Party z legendami Wildchild i Stacy Epps. Bassota Stage wraca trzeci rok z rządu z najbardziej eklektycznym line-upem – od jungle, przez grime, po techno z winyli.

A do tego Modeselektor i SBTRKT live, Apparat, Gui Boratto, Busy P, Erol Alkan, Herbert & Momoko, JMSN, Monolink, BOKKA i audiowizualny rytuał MANOID pres. sūnyatā.exe.

Lokalizacja to osobny argument. Sceny między NOSPR, Muzeum Śląskim a Między-

narodowym Centrum Kongresowym – architektura, której nie trzeba budować, bo już stoi. Katowice – UNESCO City of Music, miasto, które przerobiło węgiel na kulturę. Wsiadasz z pociągu, idziesz 15 minut i jesteś na festiwalu.

Festiwal zamyka niedzielny Fajrant w klubie Jazbar w Parku Leśnym – Guy J, Angelo Mike i Robi Lora. Wstęp wolny z opaską festiwalową.

Karnety dwudniowe i jednodniowe dostępne na festiwalnowamuzyka.pl, eBilet i Biletomat. Karnety trzydniowe i koncert otwarcia – wyprzedane. ■

Wystawy

Katowice Miasto Ogrodów

Pl. Sejmu Śląskiego 2
tel. 32 609 03 00
miasto-ogrodow.eu

Poznaj kulturalną stronę Katowic.

Otrzymasz spamu. Krótko, na temat i z kulturą.

Żadnego spamu. Krótko, na temat i z kulturą.

mailing.miasto-ogrodow.eu/newsletter.

Bilety na nasze wydarzenia dostępne
na bilety.miasto-ogrodow.eu.

FESTIWALE

■ Tauron Nowa Muzyka Katowice 2026

4–7 czerwca, Strefa Kultury w Katowicach

Jeden z najważniejszych festiwali muzyki elektronicznej w Europie. Od 2006 r. łączymy techno, house, eksperyment i wiele więcej z surową energią Śląska.

■ 32. Międzynarodowy Festiwal Sztuk Performatywnych „A Part”

12–21 czerwca, Katowice (różne lokalizacje)

— Szczegółowe informacje na festiwalapart.art.pl/festiwale/edycja-32/

■ Festiwal Muzyki Świata „Ogrody Dźwięków”

27 czerwca, Katowice Miasto
Ogrodów (podcienia)

Najbardziej roztańczone katowicki festiwal w tym roku zabierze publiczność w muzyczną podróż przez Portugalię i świat luzofoński, prezentując artystów czerpiących z tradycji i nadających jej współczesne brzmienie.

KONCERTY

■ Czar Operetki i Czar Srebrnego Ekranu. Operetkowo! Musicalowo! Zjawiskowo!

5 czerwca, godz. 17.00, sala koncertowa

Muzyka jest największą czarodziejką i uwodzicielką. Przekonajmy się o tym na kolejnym koncercie z cyklu „Czar Operetki i Czar Srebrnego Ekranu”. Anna Ogińska i Oskar Jasiński wraz z zespołem Maestro zaprezentują najpiękniejsze arie operetkowe, wielkie przeboje Broadwayu i czar przedwojennych szlagerów; zabiorą nas w muzyczną podróż od Wiednia po Nowy Jork.

— **NIEODPŁATNE BILETY:** Rada Seniorów Miasta Katowice, tel. 536 569 236.

■ Pawie lato. (Muzyczny) Piknik w Mieście Ogrodów z cyklu O! Muzyka Miasto Ogrodów dla dzieci. Na serio

21 czerwca, godz. 16.00, podcienia KMO

Wystąpi zespół Piff Paw z programem „Dla różnych dzieci” o rowerowych wyprawach, mocy ogniska pod rozgwieżdżonym niebem i kąpeli w wannie.

— Bilety: 10, 20, 40 zł, dostępne na bilety.miasto-ogrodow.eu.

KONKURSY

■ Katowicki Slam Poetycki: eliminacje do ogólnopolskich mistrzostw w slامية poetyckim

11 czerwca (drugi turniej), 25 czerwca
(trzeci turniej), godz. 18.00, Music Hub

Zapraszamy na katowickie eliminacje do X Ogólnopolskich Mistrzostw Polski w slامية poetyckim.

— Zapisy dla osób slamujących: slamatowice@lozamasorza.pl.

■ Czarne Konie na start!

Trwa nabór do konkursów *Ars Independent Festival 2026. Cztery konkursy, 500 euro nagrody i legendarna statuetka Czarnego Konia do zgarnięcia!*

Ars Independent Festival – multimedialny i popkulturowy festiwal filmu, animacji, wideoklipu i gier wideo – już czeka na najlepsze produkcje audiowizualne, które w tym roku powalczą o tytuł Czarnego Konia. Więcej informacji, regulaminy konkursów oraz zgłoszenia do konkursów na stronie arsindependent.pl w zakładce „NABÓR”.

WYSTAWY

Galerie KMO czynne: wtorek–niedziela
w godz. 11.00–19.00.

WSTĘP WOLNY

■ „To, co zobaczysz, nigdy nie wróci” – instalacja Szymona Szewczyka w ramach projektu „Mówienie z pamięci”

do października, Pl. Wolności w Katowicach

Projekt „Mówienie z pamięci” to cykl działań artystycznych realizowanych na pustym postumencie na Pl. Wolności w Katowicach. Jego celem jest refleksja nad historią miasta i regionu oraz podważanie utartych sposobów opowiadania o przeszłości poprzez sztukę współczesną. Artyści zaproszeni do projektu tworzą czasowe instalacje, które zachęcają do dyskusji o pamięci zbiorowej, przemilczanych wątkach historycznych i sposobach budowania wspólnej przyszłości. Pierwszą odsłoną cyklu jest instalacja Szymona Szewczyka, inspirowana konstrukcją szalunku, symbolicznie odnosząca się do niedokończonego procesu tworzenia nowego pomnika i pamięci miejsca.

■ Olena Matoshniuk, Adam Nowaczyk – „Obecności”

do 13 września, Galeria Engram,
Galeria Pojedyncza

wernisaż: 11 czerwca, godz. 18.00

Olena Matoshniuk – absolwentka Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

■ Tomasz Grabowski – „Niewidzialne języki”

do 20 czerwca, Galeria 5

Wystawa Tomasza Grabowskiego podejmuje temat języka, tożsamości oraz społecznych mechanizmów widzialności i wykluczenia. Punktem wyjścia dla prezentowanych prac jest doświadczenie osób g/Głuchych oraz refleksja nad kulturą Głuchych jako odrębną przestrzenią komunikacji, wiedzy i wrażliwości.

■ „Uczyć się patrzeć” – szkice, rysunki, fotografie i kompozycje przestrzenne inspirowane Władysławem Strzemińskim

do 16 sierpnia, Galeria Ściana Sztuki Dziecka

„Uczyć się patrzeć” to wystawa prac dzieci i młodzieży powstałych podczas warsztatów poświęconych obserwacji, rysunkowi, fotografii, przestrzeni i światłu w ramach projektu „Future Artist. Kształty Przyszłości – dialog z Bauhausem”.

SPOTKANIA, SPACERY I WARSZTATY

■ Ognisko Muzyki i Tańca Tradycyjnego w Katowicach

poniedziałki, godz. 18.30, Katowice
Miasto Ogrodów (sala Muzykodromu)

Warsztaty instrumentalne poświęcone nauce śląskiej muzyki tradycyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem autentycznych melodii instrumentalnych i sposobów ich wykonywania. Uczestnicy poznają repertuar oparty na archiwalnych nagraniach oraz historycznych źródłach muzyki śląskiej, uczą się nie tylko samych melodii, ale także charakterystycznego dla regionu stylu gry. Warsztaty mają charakter praktyczny i są otwarte dla osób na każdym poziomie zaawansowania.

— Bilety: 20 zł przed wejściem lub online.

■ „Kształty przyszłości – dialog z Bauhausem” – cykl warsztatów familijnych Future Artist

— Obowiązują zapisy – tel. 609 687 401,
ewa.kokot@miasto-ogrodow.eu.

W RAMACH CYKLU:

— „Forma jako redukcja do istoty – Gerhard Marcks” – 13 czerwca 2026, godz. 10.00, Pokój Sztuki Dziecka

Uczestnicy będą tworzyć rzeźby zwierząt, dążąc do uproszczenia formy i uchwycenia jej najważniejszych cech. Praca w glinie stanie się procesem poszukiwania równowagi między obserwacją natury a jej syntetycznym ujęciem.

— „Znak jako przestrzeń myślenia – Joost Schmidt” – 20 czerwca 2026, 10.00, Pokój Sztuki Dziecka

Uczestnicy będą projektować przestrzenną literę swojego imienia, przekształcając znak graficzny w formę rzeźbiarską. Litera stanie się obiektem, który można oglądać z różnych stron, a nie tylko czytać. Zajęcia będą łączyć myślenie projektowe, typografię i pracę z przestrzenią.

■ Śląska Scena Literacka

1 czerwca, godz. 18.00, Piąty Dom

Spotkanie z Urszulą Gołdowską i Katarzyną Ryrych pod hasłem „Koty, myszy i trudne emocje w literaturze dziecięcej”.

— Wydarzenie dostępne dla osób niewidomych i słabowidzących.

■ Szwendania okoliczne

6 i 20 czerwca, trasy kilkugodzinne

Śląsko-zagłębiowskie szwendania okoliczne to cykl sobotnich wycieczek, których celem jest dotarcie do miejsc, które pomimo swej lokalizacji tuż za rogiem zazwyczaj nie są dostrzegane. **UDZIAŁ BEZPŁATNY.**

— Informacje: pawel.graja@miasto-ogrodow.eu.

■ Kuglarski czwartek

czwartki, godz. 17.00, Katowice
Miasto Ogrodów (sala 211)

Chcesz zacząć przygodę z kuglarstwem, ale nie wiesz jak? A może już machasz i szukasz towarzystwa? Mamy w zapasie różne sprzęty, więc dla każdego coś się znajdzie! Zawsze spotkacie tu kogoś, kto chętnie nauczy was podstaw manipulacji dostępnymi rekwizytami (poi, fanveils, levisticki, kije, smok, wachlarze i wiele innych). W sali używamy sprzętu treningowego.

■ Write your style – warsztaty graffiti i street artu

27 czerwca, godz. 12–17, Katowice
Miasto Ogrodów (sala 211)

Zajęcia edukacyjne, które uczą podstaw technik malarstwa związanych ze sztuką uliczną, takich jak używanie sprayów, emulsji, markerów, historii tego gatunku sztuki, zasad kompozycji oraz pracy zespołowej.

Galeria Szyb Wilson

ul. Oswobodzenia 1
tel. 32 730 32 20
szybwilson.org

■ Wernisaż IV edycji Przeglądu Sztuki Współczesnej „Nowa Awangarda”

18 czerwca, godz. 17.00

Wydarzenie prezentuje najnowsze kierunki sztuki współczesnej oraz twórczość artystów profesjonal-

nych i amatorów pracujących w różnych mediach i technikach artystycznych. Wystawie będzie towarzyszyć ogłoszenie wyników konkursu.

Teatry

Ateneum

ul. św. Jana 10
tel. 32 253 82 21
ateneumteatr.pl

■ „Brzydkie kaczątko”

2, 3 czerwca, godz. 9.30

6 czerwca, godz. 11.30

7 czerwca, godz. 16.00

Dyrekcja teatru zastrzega sobie prawo zmian w repertuarze.

Teatr Żelazny

ul. Gliwicka 148a
tel. 577 380 377
teatrzelazny.pl

■ Dzień Dziecka: „W krainie pixeli”

1 czerwca, godz. 17.00

■ **PREMIERA:** „Brzydkie kaczątko”

7 czerwca, godz. 16.00

■ „Brzydkie kaczątko”

13 czerwca, godz. 16.00

■ Czerwcowy spektakl improvizowany

19 czerwca, godz. 19.00

■ „Shirley Valentine”

28 czerwca, godz. 17.00

■ Repertuar dla szkół i przedszkoli spektakle o godz. 9 i 11.30

— „Trzy Świnki” – 1 czerwca

— „W krainie pixeli” – 2–3 czerwca

— „Brzydkie kaczątko” – 9, 10, 15, 16 czerwca

Kino

Kino Rialto

ul. św. Jana
tel. 32 251 04 31
rialto.katowice.pl

DZIEŃ DZIECKA W RIALCIE

■ „Charlie strażakiem”, „Charlie gra w filmie”

1 czerwca, godz. 13.00

Seans z muzyką na żywo w wykonaniu Daniela Strzadły wraz z uczniami Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach.

RIALTO DOCUMENTALNIE

■ „Znaki Pana Śliwki”

2 czerwca, godz. 19.30

Przed seansem prelekcja prof. Justyny Szklarczyk-Lauer.

WIELKA SZTUKA W KINOTEATRZE RIALTO

W RAMACH CYKLU:

— „Turner & Constable. Przełomowa wystawa” – 14 czerwca, godz. 17.00

— „Świt impresjonizmu: Paryż 1874” – 28 czerwca, godz. 17.00

Chcesz wiedzieć więcej?

facebook.com/Katowice.eu

x.com/miasto_katowice

instagram.com/miasto_katowice

youtube.com/KatowiceTube

TikTok.com/@miasto_katowice

FILMOWY KLUB SENIORA

„Rodzina do wynajęcia”

7 czerwca, godz. 14.00

KOBIETY OBLEGAJĄ KINO

„Razem czy osobno”

11 czerwca, godz. 19.00

FEDERICO FELLINI: CIAO A TUTTI!

W RAMACH CYKLU:

— „Walkonie” 10 czerwca, godz. 19.00

Przed seansem spotkanie z Francescą Fellini (reżyserką i siostrzenicą Federico Felliniego).

— „Noce Cabirii” 24 czerwca, godz. 20.00

Biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna

ul. Kossutha 7a
tel. 32 254 60 98
mbp.katowice.pl

Spotkanie autorskie z Jakubem Małeckim

1 czerwca, godz. 17.00,
Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47

Spotkanie poświęcone wydanej w 2025 r. powieści „Obiekty głębokiego nieba” oraz innym książkom pisarza.

Nauka japońskiego madzonga

2, 16, 30 czerwca, godz. 16.15,
Filia nr 35 Obcojęzyczna, ul. Słowackiego 20

Gra pod okiem Łukasza Grzybowskiego z Górnośląskiego Związku Mahjonga.

Lotny Antykwariat

6 czerwca, godz. 9.00–14.00,
Filia nr 31, ul. Marcinkowskiego 4c

Kiermasz książek antykwarycznych w cenie 3 zł za egzemplarz. Płatność gotówką, kartą i Blikiem.

Spotkanie autorskie z Grzegorzem Kasdepke

9 czerwca, godz. 17.00, Filia nr 16, ul. Wajdy 21

Spotkanie dla dzieci z autorem m.in. popularnych cykli powieści „Detektyw Pozytywka” oraz „Bodzio i Pulpet”.

Spotkanie autorskie z Grzegorzem Brudnikiem

11 czerwca, godz. 17.30,
Filia nr 28, ul. Uniczowska 36

Spotkanie poświęcone najnowszemu kryminałowi „Alfa”, będącemu kontynuacją historii o komisarzu Lichym. Prowadzenie: Anna Czupioł – LiterackiePrzeszpiegi.pl.

Albania – piękna nieznajoma

12 czerwca, godz. 17.00,
Filia nr 12, ul. Witosa 18b

Spotkanie z Andrzejem Pasławskim.

Spotkanie autorskie z Jolantą Kosowską

12 czerwca, godz. 17.00, Filia nr 19,
ul. Obrońców Westerplatte 10

Spotkanie poświęcone najnowszej powieści „Cyprijskie meze”.

Kuba. Gorzki smak cygar

17 czerwca, godz. 17.00,
Filia nr 30, ul. Rybnicka 11

Spotkanie z podróżnikiem Krzysztofem Hołą.

Pozamiatane!

18 czerwca, godz. 17.00, Filia nr 16, ul. Wajdy 21

Uroczyste zakończenie sezonu spotkań dla dzieci. Gwóźdź programu: pokaz iluzji w wykonaniu Dawida Jasińskiego.

Dąb Franciszek i drzewa Ligoty

18 czerwca, godz. 17.00, Katowice-Ligota

Spacer dendrologiczny z dr. Leszkiem Trzaskim, przyrodnikiem, zastępcą dyrektora Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie.

— Zapisy: tel. 506 614 030.

Sztuka z kawałków

18 czerwca, godz. 17.00,
Filia nr 13, ul. Młyńska 5

Kameralne warsztaty kolażu dla dorosłych.

— Obowiązują zapisy – tel. 32 253 93 22.

W labiryncie światów

19 czerwca, godz. 17.00, Filia nr 1, ul. Ligonía 7

Spotkanie autorskie z Anną Ballą-Skrzypek, autorką poezji i prozy. Prowadzenie: Władysław Tywoniak.

Załęskie peregrynacje

20 czerwca, godz. 10.00, Katowice-Załęże

Spacer po Załężu z Bartoszem Mazurem, nauczycielem, badaczem i popularyzatorem historii Załęża.

— Zapisy: tel. 506 614 030.

Malezja i Singapur. Od metropolii po dżunglę Borneo

24 czerwca, godz. 17.00,
Filia nr 6, ul. Bytomska 8a

Spotkanie z Magdaleną Gumowską i Mariuszem Łapińskim z DobrzePojechane.pl.

Ptasie lato!

28 czerwca, godz. 15.30,
Filia nr 28, ul. Uniczowska 36

Festyn rodzinny na powitanie lata. W programie m.in. spektakl Grupy O!Teatr „Wielka wyprawa Pana Maluszkiewicza”, warsztaty radiowo-ekologiczne, konkurs literacki „Ptasie radio”, bańki mydlane, malowanie twarzy, na zakończenie koncert familijny BajtLOVE Granie.

Biblioteka Śląska

(budynek główny)

Pl. Rady Europy 1
tel. 32 20 83 740
bs.katowice.pl

„Rawa – rzeka, która łączy”

1 czerwca, godz. 18.00

Spotkanie poświęcone monografii wieloautorskiej pod redakcją Lucyny Sazdikowskiej i Andrzeja Kowalczyka, porządkującej aktualny stan wiedzy na temat rzeki Rawy. Prowadzenie: Przemysław Jedlecki.

Akademia Ekumeniczna

11 czerwca, godz. 17.00

Wykład Aleksandra Bańki pt. „Św. Szarbel a relacje między katolicyzmem a islamem w Libanie”.

Śląsk–Texas. Roots Korzenie

16 czerwca, godz. 18.00

Spotkanie z Dagmarą Drzazgą połączone z promocją książki „Śląsk–Texas. Roots Korzenie” (Wyd. „Śląsk”, 2026).

Gościnnie w Bibliotece Śląskiej: Kopalnie Słów

9 czerwca, godz. 17.00

Cykl literacki organizowany przez Oddział Śląski Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Goście: Barbara Gruska-Zych, Piotr Jędroz, Bożena Tokarz, Stefan Tycjan Tyczyzna, Kazimierz Józef Węgrzyn, Donat Kirsch, Elżbieta Hurnikowa.

Biblioteka Śląska, Dom Oświatowy ul. Francuska 12

Zgłoszenia: domoswiatowy@bs.katowice.pl lub tel. 32 255 43 21. Obowiązują kolejność zgłoszeń.

Wystawa: Maria Kula – „Mapa snów i śladów”

do 31 sierpnia, Galeria Intymna

„Mapa snów i śladów” – ekspozycja prac wykonanych techniką wycinanki autorstwa Marii Kuli.

KLUB MIŁOŚNIKÓW PODRÓŻOWANIA IM. ALFREDA SZKLARSKIEGO

Cykl warsztatów podróżniczych dla młodzieży w połączeniu z literaturą. Prowadzenie: Marcin Kapral – edukator i miłośnik podróży.

Konieczne zapisy!

Dział Biblioterapeutyczny Biblioteki Śląskiej ul. Ligonía 7

KONWERSATORIUM BIBLIOTEKI ŚLĄSKIEJ

Cykl zajęć dla seniorów.

Obowiązują zapisy – tel. 32 251 42 21 wew. 233, 234.

„Zgrajmy się!”

12 i 26 czerwca, godz. 10.00

Spotkanie integracyjno-edukacyjne dla seniorów z wykorzystaniem gier planszowych.

Koncert relaksacyjny z wykorzystaniem gongów i mis kryształowych

15 czerwca, godz. 10.00

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki „Senior”

24 czerwca, godz. 10.00

MDK

MDK „Ligota”

ul. Franciszkańska 33
tel. 32 252 32 34

mdkligota.pl

Pora dla Seniora: Obrazy z tkaniny

3 czerwca, godz. 12.00

Podczas warsztatów stworzymy oryginalne obrazy z wykorzystaniem różnorodnych materiałów i tkanin.

— Obowiązują limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

Spacer historyczny „Poznajemy Zadole”

8 czerwca, godz. 17.00, Kościół Matki

Bożej Różańcowej, ul. Zadole 36

Spacer poprowadzi Stanisław Witaszek, miłośnik lokalnej historii. Zbiórka o godz. 16.45 przy Kościele Matki Bożej Różańcowej w Zadolu.

Rękodzieło – cykliczne warsztaty dla dorosłych: Ogrodowy żuraw z powertexu

8 czerwca, godz. 17.00

Przekształcimy zwykłą tkaninę w oryginalną ozdobę, którą będzie można postawić w ogrodzie lub na balkonie – żurawia.

— Koszt warsztatów: 150 zł. Obowiązują limit miejsc. Zapisy w biurze – tel. 604 988 657.

Pora dla Seniora: Kwiaty z wytłaczanki

10 czerwca, godz. 12.00

Kto powiedział, że kwiaty rosną tylko w trawie? W Porze dla Seniora pokażemy, jak stworzyć trwałe, dekoracyjne kwiaty w domu z wytłoczek po jajkach.

— Obowiązują limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

Śpiewaj razem z nami!

10 czerwca, godz. 13.00

Spotkanie śpiewacze dla seniorów.

Warsztaty Eko Kato III: Zielona sztuka

13 czerwca, godz. 9.00

Będziemy tworzyć naturalne obrazy za pomocą mchu.

— Obowiązują limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

Klub Dyskusyjny: Sputnik nad Ligotą. Ligocianie patrzą w gwiazdy

15 czerwca, godz. 17.00

O tym, jak wielkie wydarzenia związane z astronomią odbijały się echem także w Ligocie, opowie red. Tomasz Borówka – przybliży lokalne historie, wspomnienia i ciekawostki związane z tamtym okresem.

Rozmowa lokalna: „Śląska godka – język czy gwara?”

16 czerwca, godz. 17.30

Czekają nas osobiste historie uczestników, wzajemne słuchanie i rozmowa oparta na ciekawości drugiego człowieka.

— Zgłoszenia są przyjmowane przez formularz internetowy, osobiście lub telefonicznie do 11 czerwca.

Pora dla Seniora: Rozgrzewka na lato

17 czerwca, godz. 12.00

W programie znajdują się ćwiczenia oddechowe, stretching oraz łagodne ćwiczenia wzmacniające, które pomogą rozluźnić ciało, zmniejszyć napięcie i odzyskać wewnętrzną równowagę.

— Obowiązują limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

■ Zakątek Seniora: Podróże

18 czerwca, godz. 12.30

Będzie to okazja do wspomnień, rozmów oraz dzielenia się historiami i planami związanymi z miejscami, które szczególnie zapisały się w naszej pamięci.

■ Folkowe Wici III: Koncert grupy „Muzykowania po godzinach”

19 czerwca, godz. 18.00

Koncert inspirowany atmosferą nocy kąpieli i tradycjami letniego przesilenia. W programie znajdują się melodie ludowe, etniczne i historyczne z różnych stron Europy.

■ „Lato, lato, lato czeka”..., czyli przedwakacyjny rozruch piosenkarski

22 czerwca, godz. 17.00

Uczestnicy zajęć wokalnych zaprezentują repertuar piosenek turystycznych oraz poezji śpiewanej.

■ Wystawa poplenerowa grupy IMPAST. Kaszuby 2026

23 czerwca, godz. 17.00

■ Pora dla Seniora: Podróże plastyczne

24 czerwca, godz. 12.00

W technice kolażu stworzymy barwne kompozycje, wykorzystując różnorodne materiały plastyczne.

— Obowiązuje limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

■ RozmawiaMY – warsztaty dobrej rozmowy w duchu NVC

25 czerwca, godz. 17.30

Warsztaty poświęcone komunikacji opartej na wzajemnym szacunku, uważności i empatii.

— Liczba miejsc jest ograniczona. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

■ Lawendowy zawrót głowy

26 czerwca, godz. 17.00

Dowiemy się, jak uprawiać lawendę, pielęgnować ją oraz w jaki sposób wykorzystać jej niezwykle właściwości w domu i ogrodzie.

— Obowiązuje limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi dwa tygodnie przed warsztatami – tel. 604 988 657.

■ Artystyczny Dzień Dziecka w MDK „Ligota”

27 czerwca, godz. 9.30

Przygotowaliśmy mnóstwo atrakcji dla małych i dużych: warsztaty rękodzieła, makramy oraz scrapbooking, a także bańkowo-balonowe szaleństwo!

— Na warsztaty obowiązuje limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi od 15 czerwca – tel. 604 988 657.

MDK „Południe”

ul. Boya-Żeleńskiego 83

tel. 32 209 47 72

mdkpoludnie.com

Kostuchna

■ Prezentacje taneczne

1 czerwca, godz. 16.39

Dziecięce prezentacje taneczne uczestników zajęć Szkoły Tańca „Arabeska”.

■ Warsztaty: Exploding Box

11 czerwca, godz. 17.00

Warsztaty papieroplastyczne, podczas których stworzymy upominkowe Exploding Box.

Obowiązuje zapisy – tel. 505 951 693 (poniedziałek–piątek, godz. 8.00–16.00).

■ Warsztaty: Mieć miedź...

12 czerwca, godz. 17.00

8 VI 2026

żuraw
z powertexu

od 17.00
do 19.00

cena – 150 zł

Podczas warsztatów przekształcimy zwykłą tkaninę w oryginalną ozdobę, którą będzie można postawić w ogrodzie lub na balkonie – żurawia.

#KATOKultura

Poznasz podstawy pracy z metalem i wykonasz własną biżuterię! W programie: kucie i formowanie miedzi, puncowanie (zdobienie wzorami), tworzenie bransolety i pierścionka.

— Obowiązuje zapisy w biurze MDK.

■ Spotkajmy się w kinie – projekcje dla dorosłych

13 i 25 czerwca, godz. 17.00

Zapraszamy do Kina Helios w Galerii Libero na seanse filmów:

— „Michael” – 13 czerwca,

— „Dalej jazda 2” – 25 czerwca.

— Obowiązuje zapisy – tel. 505 951 693 (poniedziałek–piątek, godz. 8.00–16.00).

■ Konkurs malarski „Straszki Śląskie”

19 czerwca, godz. 11.00

Podsumowanie konkursu malarskiego „Straszki Śląskie – bohaterowie bajek legend i przywiarek”. Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród.

■ Warsztaty florystyczne: Już lato...

26 czerwca, godz. 17.00

Warsztaty florystyczne z Kasią. Na progu lata uczestnicy będą mieli okazję stworzyć własne kompozycje kwiatowe, korzystając z sezonowych inspiracji.

■ Spotkajmy się w kinie – projekcja dla dzieci

21 czerwca, godz. 16.00

Zapraszamy do Kina Helios w Galerii Libero na seans filmu animowanego „Toy Story 5”.

— Zapisy – tel. 505 951 693 (poniedziałek–piątek, godz. 8.00–16.00).

Piotrowice

■ Wycieczka do Muzeum Hutnictwa Cynku „Walcownia”

2 czerwca, zbiórka o godz. 9.50 w holu MDK

— Obowiązuje zapisy w biurze MDK.

■ Malujemy koszulki

2 czerwca, godz. 17.00

Z okazji Dnia Dziecka zapraszamy na kolejną odsłonę rodzinnych warsztatów profesjonalnego malowania tekstyliów.

— Obowiązuje zapisy w biurze MDK.

■ KatoScrap 2026

6 czerwca, godz. 10.00

Serdecznie zapraszamy do udziału w Kato Scrap, czyli Katowickim Zlocie Scrapbookingowym. Motyw przewodni tegorocznego zlotu to kosmos.

— Na wszystkie warsztaty obowiązuje zapisy.

■ Wycieczka do Cieszyna

9 czerwca, zbiórka o godz. 9.30 w holu MDK

Zapraszamy uczestników Klubu Aktywnego Seniora „Každy Može”.

— Obowiązuje zapisy w biurze MDK.

■ Piknik na Manhattanie

12 czerwca, godz. 17.00

Zapraszamy mieszkańców dzielnicy na sąsiedzki piknik integracyjny. W programie wspólny grill, zabawa taneczna oraz strefa dziecka.

■ O tym, jak Frędzelka i Wiercipiętka...

13 czerwca, godz. 17.00

Zapraszamy wszystkie dzieci na spektakl teatralny w wykonaniu Teatru TRIP.

— Obowiązuje zapisy w biurze MDK.

■ Amatorska genealogia

16 czerwca, godz. 10.00

Warsztaty, podczas których dowiemy się, jak zacząć poszukiwania swoich przodków, jak zrobić rodzinne drzewo genealogiczne i czego można się dowiedzieć ze starych dokumentów.

■ Jazz Funk Contest

19 czerwca, godz. 17.00, MDK „Kostuchna”

Zawody taneczne w stylu jazz funk.

— Opłata za udział w konkursie: 40 zł płatne w dniu zapisu. Zapisy w biurze MDK.

■ Festyn rodzinny „Od Serca”

20 czerwca, godz. 15.00, ogrody parafialne przy Parafii NSPJ i św. Jana Bosko, ul. Fredry 26

W programie m.in. koncert zespołu Janusza Golca MA-MAN, konkurs fantowy z nagrodami, pantomima dla dzieci, dmuchańce oraz strefa dziecka.

■ Zakończenie sezonu w Klubie Seniora

23 czerwca, godz. 10.00, MDK „Zarzecze”

Wspólne biesiadowanie pod chmurką.

— Obowiązuje zapisy w biurze MDK.

■ Muzyczny popis

25 czerwca, godz. 18.00

Popis uczestników kursów muzycznych MDK, nauki gry na fortepianie i skrzypcach.

Murcki

■ „Zdrzadelko” z Pszczyny – finał

9 czerwca, godz. 17.00

Zapraszamy na spotkanie kończące świetną wystawę malarstwa znanej pszczyńskiej grupy twórców.

■ „Muszlownik” – Murcki Festiwal

13 czerwca, godz. 17.00

W tym roku spotykamy się po raz XV – to jubileuszowa odsłona festiwalu, która zapowiada się naprawdę wyjątkowo! Na głównej scenie wystąpią: Armia, Zenek Grabowski, GAGA Zielone Żabki, Darek Dusza i Demony, Procurator, Lizak Spod Szafy, ToNieJestKNŻ.

■ Wystawa: „Kapliczki śląskie”

16 czerwca, godz. 18.00

Otwarcie wystawy malarstwa Bronisława Czyży.

■ Warsztaty: Herbatki z mocą... dla seniora

17 czerwca, godz. 10.00

Są cenione nie tylko za smak, ale też za naturalne właściwości prozdrowotne, działają uspokajająco, łagodzą problemy trawienne, wiele z nich ma właściwości przeciwnzapalne. Obowiązują zapisy.

■ Warsztaty: Przyprawy doniczkowe dla seniora

24 czerwca, godz. 10.00

Większość ziół nie wymaga skomplikowanej pielęgnacji – wystarczy światło, podlewanie i czasem nawożenie.

— Obowiązują zapisy.

Zarzecze

■ Warsztaty florystyczne

12 czerwca, godz. 17.00

Udekoruj swój dom przed wakacjami.

— Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Festyn Śląski

21 czerwca, godz. 14.00

W programie: animacje, gry i zabawy, występy artystyczne oraz regionalny poczęstunek.

Podlesie

■ Dzień Bajtla

3 czerwca, godz. 17.00

Śląskie gry, zabawy i animacje.

MDK „Koszutka”

ul. Grażyńskiego 47
tel. 32 258 99 77, 32 258 92 00
mdkkoszutka.pl

■ Dzień Dziecka: „Morskie opowieści kapitana Guliwera”

1 czerwca, godz. 10.00

Spektakl dla dzieci w wykonaniu Teatru „Gry i Ludzie”.

— Koszt: 25 zł. Obowiązują zapisy – tel. 32 258 92 00.

■ IV Forum Kresowe

2 czerwca, godz. 11.00

„Artystokracja ziem wschodnich w dawnej Rzeczypospolitej” – prezentacje multimedialne młodzieży ze szkół średnich.

■ Kurs rysowania i modelowania wykroi krawieckich damskich wg zdjętych wymiarów

3, 10, 17, 24 czerwca, godz. 17.30

— Obowiązują zapisy – tel. 32 258 92 00.

■ Festyn u Oblatów

7 czerwiec, godz. 15.00

W programie: występy taneczne zespołów MDK „Koszutka”, spektakl w wykonaniu parafian, koncert Mirka Szołtyśka z zespołem. Dodatkowo będą atrakcje dla dzieci, m.in. malowanie twarzy, dmuchańce oraz strefa gastronomiczna.

■ Owady i spółka

8 czerwca, godz. 8.45, 9.30, 10.20, 11.10, 12.00, 12.50

Warsztaty przyrodnicze dla dzieci

— Koszt: 18 zł. Obowiązują zapisy – tel. 32 258 92 00.

„Najważniejsza miłość jest”

8 czerwca, godz. 18.00

Koncert w wykonaniu Żeńskiej Orkiestry Salonowej PGG pod kierownictwem Grzegorza Mierzwińskiego.

„Burza”

9 czerwca, godz. 18.00

Spektakl w wykonaniu Teatru „Trajektorii Ensemble”.

— Bilety dostępne na stronie trajektoria.net.

Akademia Muzycznych Odkrywców

10 czerwca, godz. 10.00

Koncert dla dzieci.

— Koszt: 12 zł. Obowiązują zapisy – tel. 32 258 92 00.

Z książką do ludzi

10 czerwca, godz. 17.00

Spotkanie z Małgorzatą Majcher wokół książki „Doktórka z familoków”. Prowadzenie: Weronika Woch.

KafeSenior: Warsztaty szklanej biżuterii

11 czerwca, godz. 11.00

— Obowiązują zapisy – tel. 32 258 92 00.

MAMY tu miejsce: „Czas harmonii – cz. II”

12 czerwca, godz. 16.00

Spotkanie muzyczne dla mam.

— Obowiązują zapisy – tel. 32 258 92 00.

Warsztaty fotograficzne dla dzieci i młodzieży +12

12 czerwca, godz. 16.00

Koszt: 30 zł. Obowiązują zapisy – tel. 32 258 92 00.

Tauzen Tężnia Festiwal

14 czerwca, godz. 17.00

W PROGRAMIE:

— godz. 17.00 – koncert duetu operetkowego – Eweliny Sobczyk i Oskara Jasińskiego;

— godz. 18.00 – występ zespołu muzyczno-tanecznego Flamenco.

Pracownia wyobraźni

15 czerwca, godz. 9.30, 10.30

Warsztaty kreatywnego myślenia dla dzieci.

— Koszt: 18 zł. Obowiązują zapisy – tel. 32 258 92 00.

Popisy uczniów klasy gitarowej pod kierunkiem Pawła Kality

15 czerwca, godz. 17.00

Podróże ze sztuką

16 czerwca, godz. 17.00

Prelekcja Jolanty Mackiewicz „Zagubiona sztuka – słynne kradzieże”.

Szkolenie dla seniorów: „Odporny senior. Uczymy, jak nie dać się oszukać w sieci!”

17 czerwca, godz. 10.00

— Obowiązują zapisy.

Młodzież bez telefonów

17 czerwca, godz. 17.00

Warsztaty haftu dla młodzieży.

— Obowiązują zapisy.

Akademia Małego Naukowca

18 czerwca, godz. 9.00, 10.00, 12.00

Warsztaty interdyscyplinarne z pokazami eksperymentów.

— Koszt: 18 zł. Obowiązują zapisy – tel. 32 258 92 00.

Podróże po literaturze

18 czerwca, godz. 17.00

Bezpłatne spotkania dyskusyjne przy kawie, herbacie i ciastku.

— Obowiązują zapisy – tel. 32 258 92 00.

Noc świętojańska

22 czerwca, godz. 17.00

Koncert Jacka Kawalca oraz inne atrakcje, poczęstunek i kwiat paproci.

— Koszt: 20 zł, 16 zł, 10 zł.

Popisy uczniów klasy fortepianu pod kierunkiem Moniki Kozakiewicz i Weroniki Muchy

24 czerwca, godz. 17.30

Popisy uczniów klasy fortepianu pod kierunkiem Oleny Yefremowej

25 czerwca, godz. 17.30

MDK „Koszutka” filia „Dąb”
ul. Krzyżowa 1

„Jestem Pomiędzy”

5 czerwca, godz. 17.00

Spektakl Teatru Tańca – Grupy PO/MIĘDZY działającej w filii „Dąb” MDK „Koszutka”.

„Dzieła wszystkie Szekspira”

12 czerwca, godz. 12.00 i 18.00

Spektakl teatralny Teatru „Scena Współczesna”.

Dni Dębu – festyn dla mieszkańców

13 czerwca, godz. 15.00

W programie: strefa atrakcji dla dzieci, spektakl teatralny dla dzieci „Wakacyjne przygody”, występy zespołów tanecznych działających w filii „Dąb”, prezentacje wokalne uczniów nauki śpiewu, wystawa malarstwa Floriana Zajęca – lidera grupy malarskiej FILAR’72.

Program artystyczny: „Moherowe berety w plenerze” – grupa Moherowe Berety, koncert zespołów: Góralska Hora Góral Szczepan oraz zespołu Szkuo.

Popisy wokalne uczniów nauki śpiewu filii „Dąb”

19 czerwca, godz. 18.00

VI Dębowy Piknik Rodzinny

27 czerwca, godz. 14.00

W programie: występy taneczne zespołów działających w filii „Dąb” oraz zaproszonych gości, atrakcje dla dzieci.

MDK „Koszutka” Dom Kultury na Witosa
ul. Kwiatkowskiego 32

Koncert „Melomania”

9 czerwca, godz. 18.00

Uczniowie szkoły Melomania, na co dzień doskonalący swój warsztat w DK „Witosa”, zapraszają na wyjątkowy koncert.

Mini Biennale Sztuki Dziecięcej. Inspiracja: Salvador Dalí

13 czerwca, godz. 11.00

Obowiązują zapisy – tel. 698 761 121 lub w sekretariacie DK „Witosa”.

Warsztaty fotograficzne dla dorosłych

17 czerwca, godz. 17.30

Obowiązują zapisy – tel. 698 761 121 lub w sekretariacie DK „Witosa”.

W ramach BO LOOK 9: Dom Kultury na cały rok!

19 czerwca, godz. 17.00; 20 czerwca, godz. 16.00, Pl. św. Herbera

Tradycyjnie w czerwcu świętujemy Dni Osiedla Witosa. W tym roku dla uczestników przygotowaliśmy moc atrakcji: animacje i zabawy dla dzieci, kreatywne warsztaty, kino plenerowe, koncerty oraz strefę gastro. Szczegółowy program wydarzenia opublikujemy wkrótce na naszej stronie oraz na Facebooku.

Warsztaty fotograficzne dla dzieci

22 czerwca, godz. 17.00

Obowiązują zapisy – tel. 698 761 121 lub w sekretariacie DK „Witosa”.

Teatr Persona – „Barmani”

22 czerwca, godz. 17.00

Wszelkie szczegóły dotyczące nabycia biletów znajdują się na Instagramie Teatru Persona.

Teatr Fizyczny Komorebi – „Wróć po Ciebie”

25 czerwca, godz. 19.00

— Bilety: 30 zł, do nabycia w sekretariacie DK „Witosa”.

Kino na Załężu

26 czerwca, godz. 21.30, Pl. ks. Londzina

Plenerowy pokaz filmu w ramach BO „Letnie Kino na Załężu”.

Potańcówka na Załężu

27 czerwca, godz. 18.00, Pl. ks. Londzina

MDK „Bogucice-Zawodzie”

ul. Markiecki 44a

tel. 32 203 05 17, 32 255 32 44

mdkbogucice-zawodzie.pl

Dział „Bogucice”

Warsztaty malowania akwarelą

9 czerwca, godz. 17.00

Wstęp: 50 zł.

Warsztaty relaksacyjne

13 czerwca, godz. 10.00.

Zajęcia jogi.

Interaktywny spektakl dla dzieci „W magicznym lesie” Teatru Damier

13 czerwca, godz. 10.00

— Wstęp: 40 zł (sprzedaż na platformie biletyna.pl).

Wernisaż wystawy uczestników sekcji „Tego nie odzobaczysz”

15 czerwca, godz. 17.00

Święto Dzielnicy Bogucice

20 czerwca, godz. 15.00

Koncerty, warsztaty, animacje, atrakcje w Parku Bogucickim.

Popis sekcji gitary

22 czerwca, godz. 18.00

Popis sekcji pianina oraz wokalne

23 czerwca, godz. 17.00

Dział „Zawodzie”

Końcoworoczny pokaz sekcji teatralnej

10 czerwca, godz. 17.00

Zrób sobie świecę

27 czerwca, godz. 16.00

Warsztaty tworzenia świec sojowych.

Wstęp: 100 zł.

Kino Plenerowe na Zawodziu

27 czerwca, godz. 21.00

Otwarte spotkania kuglarskie z grupą NamTara

11, 25 czerwca, godz. 16.00

Klub szydełkowania

15 czerwca, godz. 17.00

Warsztaty rękodzielnicze.

— Wstęp: 25 zł.

Zaczarowany ogród

12, 26 czerwca, godz. 17.00

Rodzinne warsztaty ekologiczne.

Pracownia Gliny na Zawodziu

12 czerwca, godz. 16.00 oraz 18.30

Warsztaty ceramiczne dla młodzieży i dorosłych.

— Koszt: 75 zł.

Rodzinne lepienie

27 czerwca, godz. 10.00

Międzypokoleniowe warsztaty ceramiczne.

Koszt: 75 zł.

Dział „Osiedle Paderewskiego”

Lu Jong – zajęcia gimnastyczne dla seniorów

1, 8, 15, 22, 29 czerwca, godz. 9.30

3, 10, 17, 24 czerwca, godz. 10.30

5, 12, 19, 26 czerwca, godz. 10.00

Rozpisz się! – warsztaty pisania

1 czerwca, godz. 18.00

Klub Seniora Trzy Stawy: Naturalnie w stronę zdrowia

3 i 10 czerwca, godz. 11.30

Warsztaty ceramiczne

3 i 24 czerwca, godz. 17.30

Warsztaty rękodzielnicze dla młodzieży i dorosłych.

— Wstęp: 75 zł.

Klub Książki „Paderewa Sobie Czyta”

8 czerwca, godz. 18.00

Teatr Trzy Kawki

9, 11, 16, 18 czerwca, godz. 13.30

Gry bez prądu – gry planszowe

10 czerwca, godz. 17.00

Wyciszenie i wewnętrzny spokój

11 i 26 czerwca, godz. 17.30

Warsztaty wyciszenia.

— Wstęp: 30 zł.

Warsztaty makramy

11 czerwca, godz. 18.00

Zajęcia rękodzielnicze dla młodzieży i dorosłych.

— Wstęp: 50 zł.

Ścieżka Gongu

12 czerwca, godz. 18.00

Zajęcia relaksacyjno-ruchowe.

— Wstęp: 60 zł.

Warsztaty wdzięczności

17 czerwca, godz. 17.30

— Wstęp: 35 zł.

Warsztaty tworzenia linorytu

18 czerwca, godz. 18.00

— Wstęp: 60 zł.

(nie)winne malowanie

25 czerwca, godz. 18.00

Warsztaty malarstwa dla dorosłych.

— Wstęp: 80 zł.

Warsztaty PJM – nauka polskiego języka migowego

26 czerwca, godz. 18.00

MDK „Szopienice-Giszowiec”

ul. gen. J. Hallera 28
tel. 32 256 84 53
mdk.katowice.pl

- **„Pasja bez granic: od szkicu do tekstury”**
1–30 czerwca
Wystawa zbiorowa uczniów Zespołu Szkół z Katowickiego Centrum Edukacji Zawodowej.
- **Klub Malucha na Burowcu**
2, 9, 16, 23, 30 czerwca, godz. 16.30
Zajęcia dla dzieci w wieku 1–4 lata + opiekun.
- Zapisy – tel. 501 370 221 lub e-mail: biuro@alefirma.pl.
- **Ogólnopolski Festiwal Tańca Fun & Dance**
6 czerwca, godz. 8.00
Konkurs tańca dla dzieci i młodzieży.
- **Między włóczkami – dzierganie łączy pokolenia**
11 czerwca, godz. 17.00
— Wstęp: 10 zł.
- **Noc świętojańska**
12 czerwca, godz. 17.00
Spotkanie integracyjne dla mieszkańców.

W PROGRAMIE:

- część warsztatowo-animacyjna: animacje dla dzieci, warsztaty tworzenia motanek, warsztaty plecienia wiłanków, warsztaty z aromaterapii intuicyjnej, gimnastyka ruchu i dźwięków;
  - część artystyczna: koncert Marzeny i Aleksandra Woźniaków oraz zespołu Yejku „Letnio przesłanka – czyli ślonsko Noc Kupały” oraz koncert zespołu Roszak Show. W holu MDK wystawa z prywatnej kolekcji Klaudii Gajos pt. „Kaj wejrzyysz, familoki”.
  - Wejściówki na część artystyczną do odbioru w sekretariacie MDK (I piętro, pokój 37). Zapisy na gimnastykę oraz warsztaty z aromaterapii – tel. 32 256 84 53 oraz e-mail: instruktor@mdk.katowice.pl.
- MDK „Szopienice-Giszowiec” Filia nr 1**
- **MDK-owa jungla**
1–30 czerwca, godz. 10.00–15.00
Wymienialnik roślin w Szopienicach.
  - **Wykład: „Kutzowizna. Światy wyobrażone Kazimierza Kutza”**
8 czerwca, godz. 10.00
Prowadzenie: prof. zw. dr hab. Andrzej Gwóźdź.
  - **Warsztaty edukacji filmowej dla dzieci i młodzieży z szopienickich szkół**
10 czerwca, godz. 9.00–15.00
Tajniki produkcji filmów, ćwiczenia przed kamerą, obsługa urządzeń, kółka dyskusyjne na podstawie fragmentów filmów Kazimierza Kutza. Prowadzenie: Michał Kołdras.
  - **„Bajtle w kosmosie – czyli kosmiczne powitanie lata” – II edycja**
11 czerwca, godz. 8.00–15.00 (9 seansów)
Mobilne planetarium z projekcją filmu edukacyjnego o tym, jak działa Wszechświat.
  - **„Pocztówka z Szopienic”**
18 czerwca, godz. 10.00
wystawa czynna do 30 czerwca
Finał konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży.

- **Uroczystość złożenia kwiatów pod Pomnikiem Powstańca Śląskiego w Szopienicach z okazji 104. rocznicy powrotu Górnego Śląska do Polski**
20 czerwca, godz. 10.00
  - **Gra terenowa: „Wehikuł czasu”**
20 czerwca, godz. 10.00
Rodzinna gra w plenerze dla mieszkańców Katowic.
  - **Bajkomat: „Sąsiedzkie psoty Pawła i Gawła”**
22 czerwca, godz. 10.00
Warsztaty literacko-plastyczne dla przedszkolaków.
  - **Śladami Kazimierza Kutza po Szopienicach – cz. 1**
26 czerwca, godz. 17.00
Wycieczka tematyczna z dr Danielą Dylus.
  - **Śladami Kazimierza Kutza po Szopienicach – cz. 2**
27 czerwca, godz. 10.00
Wycieczka tematyczna z dr Danielą Dylus.
- MDK „Szopienice-Giszowiec” Filia nr 2**
- **IX Giszowiecki Dzień Dziecka: Bajtle w lesie**
1 czerwca, godz. 15.00–19.00
W programie m.in. koncert Cioci Tuni, koncert zespołu młodzieżowego RDZ4, pokazy taneczne, dmuchany zamek, malowanie buzi, tatuaże, kolorowe warkoczyki, sadzenie drzewa na 120-lecie Giszowca.
  - **Co słysać w muzyce**
3 czerwca, godz. 8.00, 9.00, 9.40, 10.30
Zajęcia dla szkół.
— Wstęp: 14 zł od osoby.
  - **Koncert: Klarinetowe impresje – Akademicka Scena Muzyczna**
5 czerwca, godz. 17.30–18.30
Bilety: 15 zł, do kupienia w Filii nr 2 MDK „Szopienice-Giszowiec” i na kupbilecik.pl.
  - **V Festiwal Sportowy na Giszowcu**
7 czerwca, godz. 12.30–19.00
Biegi dla dzieci i dorosłych, jazda na rolkach, pokazy klubów sportowych, chód nordic walking.
  - **Mały Naukowiec**
8 czerwca, godz. 8.30, 9.30, 10.30
Zajęcia dla szkół.
— Wstęp: 14 zł od osoby.
  - **Warsztaty teatralne**
9 czerwca, godz. 9.00, 10.00, 11.00, 12.00
Zajęcia dla szkół.
— Wstęp: 12 zł od osoby.
  - **„Uwierz w sny”**
10 czerwca, godz. 17.30–18.30
Spektakl Katowickiego Teatru Tańca Dzieci i Młodzieży.
— Bilety: 15 zł, do kupienia w Filii nr 2 MDK „Szopienice-Giszowiec” oraz na kupbilecik.pl.
  - **XVII Święto Szlaków Zabytków Techniki „Industriada”: „Twarze przemysłu”**
14 czerwca, godz. 12.00–18.00
Wystawa interaktywna „Portrety przemysłu”, spotkanie panelowe z „Twarzami przemysłu”, interaktywna opowieść historyczna „Monologi plenerowe”, zwiedzanie Gawlikówki, leśna wyprawa śladami „Twarzy przemysłu”, warsztat filmowy „Kadry przemysłu”, „Historie zapisane w twarzach” – warsztat malowania intuicyjnego.
  - **Zajęcia regionalne: „Ślonskie bajtle odkrywają”**
16 czerwca, godz. 9.00, 10.00, 11.00
17 czerwca, godz. 9.00, 10.00, 11.00, 12.00
Warsztaty dla szkół.
— Wstęp: 8 zł od osoby.
  - **Kawa z bajtlem**
18 czerwca, godz. 10.00
Spotkania integracyjne dla mam.
  - **Jubileusz 120-lecia Giszowca**
W PROGRAMIE:
— „Welmajstry” – spektakl Teatru Korez – 20 czerwca, godz. 17.00;
— kino plenerowe „Paciorki jednego różańca” oraz spotkanie z aktorem Olgierdem Łukasiewiczem i bratankiem Kazimierza Kutza Krzysztofem Kutzem – 21 czerwca, godz. 20.00;
— uroczyste obchody 120-lecia Giszowca – wykłady historyczne o Giszowcu przygotowane we współpracy z Muzeum Historii Katowic – 22 czerwca, godz. 10.00.
  - **Targi Staroci**
27 czerwca, godz. 6.00–14.00
  - **XIX Śląski Piknik z okazji Święta Niepodległości Stanów Zjednoczonych**
28 czerwca, godz. 16.00

Muzea

Muzeum Śląskie

ul. Tadeusza Dobrowskiego 1
tel. 32 779 93 00
muzeumslaskie.pl

- **„Faterland” – spektakl Teatru Śląskiego**
2 i 3 czerwca, godz. 18.00–19.00
Spektakl na podstawie dramatu „Ziemia naszych ojców” Chrisa Urcha powstał na terenie Muzeum Śląskiego, dawnej kopalni Katowice.
- **Artyści po godzinach**
3 czerwca, godz. 17.00–18.30
Warsztaty dla młodzieży i dorosłych z tłumaczem PJM. Na warsztatach z kolażu artystycznego będziemy eksperymentować z kompozycją, kształtem i kolorami, aby stworzyć kolaż, który wyrazi Twoją unikatową wizję.
- **Spotkania z archeologią: Spotkanie z Egiptem faraonów. Badacze i podróżnicy pod piramidami**
11 czerwca, godz. 18.00–19.00
Egipt od najdawniejszych czasów budził żywe zainteresowanie cudzoziemców z powodu fascynującej cywilizacji. Jej dzieła przyciągały podróżników, ale odmiennosc zwyczajów, języka i pisma tworzyła trudną do pokonania barierę. Egipt otaczała zatem aura tajemniczości. Kraj nad Nilem, należący geograficznie do Afryki, był pomostem łączącym kontynenty. Droga lądowa prowadziła do Azji, droga morska – do Europy.
- **Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Światło historii. Górny Śląsk na przestrzeni dziejów”**
12 czerwca, godz. 17.30–18.30
Wyjątkowa ekspozycja obszernie prezentująca niezwykle skomplikowaną historię Górnego Śląska, bez pomijania spraw drażliwych i bolesnych, takich jak niemieckie dziedzictwo kulturowe i społeczne, dylematy towarzyszące plebiscytowi, przymusowa służba Górnoszlązaków w Wehrmachcie i wiele innych.
- **Industriada w Muzeum Śląskim: „Twarze przemysłu”**
13 czerwca
Zapraszamy na moc industrialnych atrakcji w Muzeum Śląskim! W tym roku wydarzenie odbędzie się pod hasłem „Twarze przemysłu”.
- **Europejskie Dni Archeologii**
13 czerwca
Wielkie święto archeologii! EDA 2026 to możliwość poznania materialnych śladów przeszłości i zajmujących się nimi badaczy i muzealników.
- **Motywy znane i lubiane: „Co to jest mitologia?”**
13 czerwca, godz. 14.00–15.30
Wykłady dla dorosłych i młodzieży – dla osób niesłyszących, bez tłumacza.
- **Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Ciężar ocalenia. Artyści po Auschwitz”**
26 czerwca, godz. 17.30–18.30
Motywem przewodnim wystawy „Ciężar ocalenia” jest zapis literacki i plastyczny wspomnień o doświadczeniu przekraczającym możliwości ludzkiego organizmu. Centrum uwagi stanowią tu narracje pamięci emocjonalnej, najsilniej utrwalonej w ciele, związanej z doznaniem zmysłowymi.

■ Orowadzanie „Byzuch u Ferdynanda, czyli industrialny spacer po Muzeum Śląskim”

każda sobota i niedziela, godz. 11.30

W trakcie spaceru po terenie zewnętrznym opowiemy, jak funkcjonowała kopalnia w czasach swojej świetności, a także odkryjemy tajemnice architektury nowej siedziby muzeum.

■ Orowadzanie „Rajza po Muzeum, czyli wystawy stałe w pigułce”

każda sobota i niedziela, godz. 16.00

W trakcie zwiedzania zaprezentujemy najważniejsze dzieła ze zbiorów Muzeum Śląskiego.

Muzeum Historii Katowic

BUDYNEK GŁÓWNY
ul. ks. J. Szafranka 9
tel. 32 256 18 10, 32 209 00 21
mhk.katowice.pl

WYSTAWY STAŁE

- Z dziejów Katowic;
- W kamienicy mieszczańskiej. Codziennosc i odświętnosc;
- W kamienicy mieszczańskiej. U sąsiadów na pokojach i w kuchni.

WYSTAWY CZASOWE

- „Eksperymenty graficzne” – prace uczniów niepełnosprawnych ze Szkoły Podstawowej nr 61 im. Polskich Kawalerów Maltańskich Specjalnej w Katowicach – czynna do 12 lipca;
- „Rajzefiber. Wakacyjne podróże katowiczian w XIX i XX w.” – czynna do 4 października.
- **Orowadzania kuratorskie po wystawie „Rajzefiber. Wakacyjne podróże Katowiczian w XIX i XX w.”**
14 czerwca, godz. 12.00
27 czerwca, godz. 10.00
- Obowiązują zapisy (tel. 32 256 18 10 wew. 117, wew. 104) i bilet wstępu na wystawę.

CZWARTKOWE WYKŁADY DLA SENIORÓW

W RAMACH CYKLU:

- **Maciej Stachnik:** „Dawne Katowice w czasie wolnym – od zwierzyńca po kinowy ekran” – 11 czerwca, godz. 16.00; wstęp: 1 zł;
- **Jarosław Babuchowski:** „Z Katowic na Rodos. Historia lotnictwa pasażerskiego w Katowicach (1929–2025)” – 25 czerwca, godz. 16.00; wstęp: 1 zł.
- **Koncert studentów Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach**
3 i 10 czerwca, godz. 17.00

Dział Etnologii Miasta
ul. Rymarska 4

WYSTAWY STAŁE

- Wokół Mistrzów Grupy Janowskiej
- U nos w domu na Nikiszu. We wnętrzu nikiszowieckiego mieszkania
- Woda i mydło najlepsze bielidło. W pralni i maglu na Nikiszowcu

WYSTAWA CZASOWA

- „Grupa Janowska. Historia toczy się dalej” – czynna do 30 sierpnia
- **Industriada: Święto Szlaku Zabytków Techniki**
13 czerwca, godz. 12.00–18.30

■ Orowadzanie kuratorskie dla dzieci (powyżej 5 lat) po wystawach stałych

20 czerwca, godz. 11.00

■ „SZTUKOWanie po śląsku”

24 czerwca, godz. 17.00

Przedstawienie w wykonaniu seniorów i muzealników.

Dział Teatralno-Filmowy
Oddział Muzeum Historii Katowic
ul. Kopernika 11

WYSTAWA STAŁA

- Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków.

WYSTAWA CZASOWA

- „Forma. Gest. Emocja. Zygmunt Brachmański” – czynna do 14 czerwca
- Piotr Naliwajko. Malarstwo – wernisaż: 23 czerwca, godz. 18.00; czynna do 30 sierpnia
- **Środa dla Seniora w Dziale Teatralno-Filmowym**
10 czerwca, godz. 12.00
Zwiedzanie z przewodnikiem wystawy stałej „Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków”.
- Udział w cenie biletu ulgowego 5 zł.

■ Silesia Press Cafe

11 czerwca, godz. 18.00

Spotkanie z Magdaleną Nowacką-Goik, dziennikarką „Dziennika Zachodniego”, poprowadzi Maria Trepińska.

- Wstęp: 1 zł.

■ Spotkanie wokół książki prof. Andrzeja Gwoźdźcia „Śląskie filmoznawstwo. Szkice do dziejów pewnej humanistycznej przygody”

18 czerwca, godz. 18.00

- Wstęp: 1 zł.

■ Koncert Dariusza Niebudka

25 czerwca, godz. 18.00

Spotkanie z cyklu „Przyjaciele Barbary i Stanisława”.

NASZE KATOWICE

Wydawca: Urząd Miasta Katowice,
ul. Młyńska 4, 40-098 Katowice

Redaktor prowadzący:

Joanna Górską

Redakcja:

Joanna Górską, Sławomir Rybok,

Michał Malina, Kamil Kalkowski

Wydział Komunikacji Społecznej,

tel. 32 259 30 85

e-mail: redakcja@katowice.eu

Skład i opracowanie graficzne:

Dorota Falarowska

skladtp.online

Korekta:

Beata Gorgoń-Borek

Informator powstaje przy współpracy z katowickimi ośrodkami kultury i sportu

Nakład: 152 000 egz.

Druk: Polska Press,

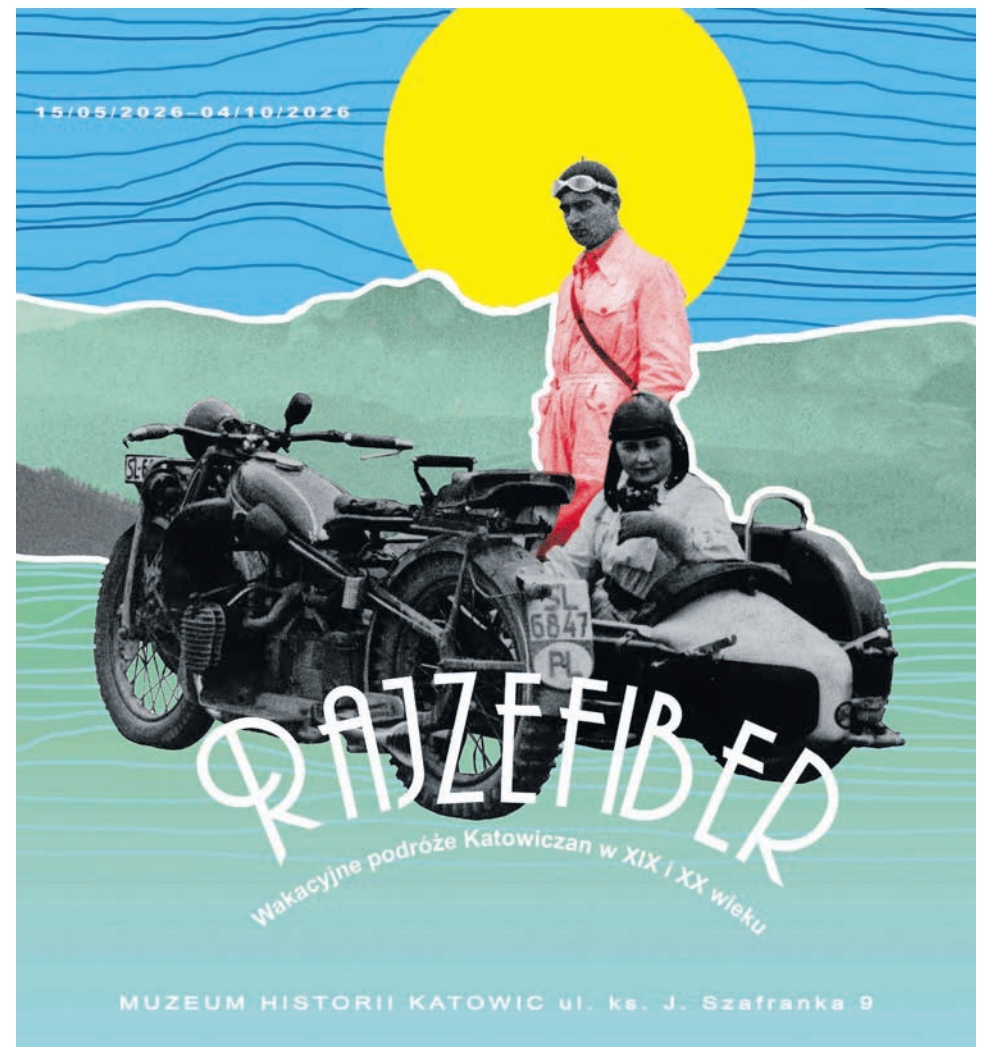
Oddział Poligrafia,

Drukarnia w Sosnowcu.

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i zmian nadsypanych tekstów.

Muzeum Historii Katowic zaprasza na wystawę „Rajzefiber. Wakacyjne podróże Katowiczian w XIX i XX w.”

Tytułowy „rajzefiber” (niem. Reisefieber), w dosłownym tłumaczeniu „gorączka podróżna”, oznacza poprzedzający wyruszenie w drogę stan podniecenia pomieszany z różnymi obawami ekscytacji czy wręcz zdenerwowania. W języku niemieckim słowo to występuje jednak również w innym kontekście – jako określenie bakcyli podróży, palącej potrzeby wyruszenia w drogę. Od niego właśnie rozpoczyna się nasza muzealna opowieść.

W XXI w. ludzie podróżują na skalę dotąd nieznaną. Szeroko rozumiana turystyka należy bez wątpienia do najpopularniejszych form spędzania czasu wolnego. W ostatnich latach coraz częściej pojawia się problem wręcz nadmiaru turystów. Borykają się z nim miejsca słynące z wyjątkowych walorów kulturowych i krajoznawczych. Wydaje się, że ta „gorączka podróżowania” opanowała cały glob. Jej symptomy, widoczne doskonale również na lokalnym, katowickim gruncie, pojawiły się i rozwijały już w minionych wiekach. Z wycieczek, dłuższych wypraw, rajdów, wędrówek, zagranicznych podróży, wczasów, obozów i kolonii dla dzieci, słowem – z wypoczynku mieszkańców Katowic wymagającego wyruszenia w drogę, przywożono nie tylko wspomnienia, ale i liczne przedmioty, które zapełniają

dziś muzealne magazyny oraz prywatne strychy i piwnice.

Przygotowywana ekspozycja jest okazją do pokazania wielu tych pamiątek, w tym fotografii, różnego rodzaju akcesoriów podróżnych, dokumentów i gadżetów związanych z działalnością organizacji turystycznych. Mamy nadzieję, że ich prezentacja, opatrzona odpowiednim komentarzem historycznym, nie tylko przywoła wspomnienia i wzbudzi ciekawość dotyczącą aktywności naszych przodków, ale również stanie się okazją do szerszej refleksji nad tematami związanymi z podróżowaniem. ■

Wystawa czynna do 4 października 2026 r.
Bilet normalny: 20 zł, bilet ulgowy: 10 zł.

GieKSa wraca do Europy!

Przed startem sezonu w Katowicach marżono przede wszystkim o zachowaniu statusu zespołu PKO BP Ekstraklasy. Początek rozgrywek nie był dla GieKSy specjalnie udany. Zespół przeplatał lepsze mecze gorszymi i w efekcie na zakończenie rundy jesiennej znalazł się w strefie spadkowej. Na wiosnę oglądaliśmy już jednak zupełnie odmienionego GKS. Od pierwszego meczu rundy rewanżowej Katowiczanie zaczęli regularnie punktować i tym samym doganiać ligową czołówkę.

Przed ostatnim meczem sezonu stało się jasne, że korzystny wynik meczu z Pogonią w Szczecinie zapewni GieKSie udział w europejskich pucharach. Spotkanie nie układało się jednak po myśli naszego zespołu. Po straconym gołu wydawało się nawet, że historyczna szansa przepadnie. GieKSa pokazała jednak niezwykle charakter. W siódmej minucie doliczonego czasu gry gola zdobył Marcel Wędrychowski. Jego trafienie sprawiło w euforii całe Katowice.

– Tabela po 34 kolejkach jest jedyną prawdziwą i jedyną ważną. Zagramy w europej-

skich pucharach! Głos mi się łamie... – mówił po meczu wzruszony trener Górak. – Nawet jeśli nie wydarzyłaby się końcówka tego spotkania, to nie byłby zły sezon. Jesteśmy jednak niezmiernie szczęśliwi. Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do sukcesu – dodawał szkoleniowiec.

Przypomnijmy, że trener Górak powrócił do GKS-u latem 2019 r., po tym, jak zespół spadł do II ligi. Z Katowicami najpierw awansował do I ligi, a następnie wprowadził zespół do PKO BP Ekstraklasy. Teraz świętuje awans do grona drużyn, które będą reprezentowały

Polskę w europejskich rozgrywkach w sezonie 2026/2027.

GKS napisał w swojej historii piękną kartę w europejskich rozgrywkach. Wszystko zaczęło się od rywalizacji w 1970 r. z FC Barcelona w nieistniejącym już Pucharze Miast Targowych. Choć nasz zespół uznał wyższość słynnego klubu z Katalonii, to przez moment napędził mu dużego stracha – strzelił dwa gole na Camp Nou.

Na przełomie lat 80. i 90. GieKSa była krajową potęgą. W międzynarodowych rozgrywkach grała wtedy 10 lat z rzędu. W czasie „dekady GieKSy” zespół z Katowic toczył boje m.in. z Glasgow Rangers, Galatasaray Sztambuł, Club Brugge, Bayerem Leverkusen, Benficą Lizbona, Arisem Saloniki i Girondins de Bordeaux. Wygrana z francuskim klubem, w którego składzie wystąpił Zinedine Zidane, uchodzi

za największy sukces w historii europejskich występów GKS-u.

Po raz ostatni Katowiczanie pokazali się w Europie w 2003 r. Wtedy zanotowali jednak wpadkę, bo zostali wyeliminowani przez Cementarnicę Skopje. Po 23 latach przerwy GKS znowu dostanie szansę na napisanie pięknej karty w europejskich pucharach.

Jak sukces piłkarzy GKS-u przyjęto w Katowicach? Dzień po ostatnim meczu na Arenie Katowice odbyło się oficjalne zakończenie sezonu. Blisko 3 tys. osób pojawiło się na „Błaszoku”, by zgotować owację piłkarzom i sztabowi szkoleniowemu. „To nie są czary, na GieKSie będą puchary” – huknęła tłum fanów.

Rywalizacja w Lidze Konferencji UEFA, w której weźmie udział GKS, rozpocznie się w lipcu. Już po czerwcowym losowaniu poznamy rywala, z którym zmierzą się katowicki piłkarze. ■ GKS

uKOCHane znów to zrobiły!

Piłkarki GKS-u Katowice ponownie sięgnęły po Orlen Puchar Polski kobiet. Katowiczanki pokonały w finale Czarnych Antrans Sosnowiec 5:2 po dogrywce i zdobyły trzeci w historii klubu krajowy puchar. To kolejny wielki sukces kobiecej GieKSy, która w ostatnich latach wywalczyła także dwa mistrzostwa Polski. Seria triumfów potwierdza bardzo wysoki poziom katowickiej piłki kobiecej i pokazuje, że zawodniczki GKS-u należą dziś do ścisłej krajowej czołówki. ■

